VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

VÖRÖS LOBOGÓ

AZ RKP ARAD MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI NÉPTANÁCS LAPJA

XXVII. évfolyam, 8275. szám | Péntek, 1971. október 29. | 4 oldal, 30 bani

Az 1971—1975-ös ötéves terv fontos szakasz hazánk társadalmi-gazdasági fejlődésében

A sokoldalúan fejlett szocialista társadalom megteremtésének útján

(I.)

De mit is értünk a sokoldaluan fejlett szocialista társadalom fogalmán?

A szocialista társadalom a kommunizmus felé vezető, felfelé ivelő uton több szakaszon megy keresztül. E fejlődés felfelé ivelését nem lehet és nem is szabad a véletlenre bizni. A szocialista épitőmunka objektiv törvényszerüségeinek ismeretéből és alkalmazásából fakadó természetes folyamatról van szó.

Amint azt a marxizmus-leninizmus klasszikusai is elképzelték, amint azt immár **a társadalmi-történelmi gyakorlat is bizonyitja, a szocialista társadalom épitése olyan folyamat, mely alatt megteremtődnek és tökéletesednek a szocializmusra való áttérés anyagi és szellemi feltételei.** A klasszikusok, amikor kidolgozták a szocialista épités elveit és általános törvényszerüségeit, nem szabták meg sem a konkrét utakat, sem e folyamat időtartamát, hiszen ezek több tényezőtől függnek. Döntő jelentőségü ebből a szempontból a termelőerők fejlettségi foka és a különböző országok konkrét viszonyai. A követendő stratégia és taktika, a szocialista épités formáinak és módszereinek, valamint a kommunizmusra való áttérés formáinak és módszereinek a meghatározása a különböző országok kommunista- és munkáspártjaira hárul.

A szocialista épités általános érvényü elveinek és törvényszerüségeinek felhasználása — felhasználásuk szükségessége — nem zárja ki, hanem forditva, **feltételezi egy egész sor gazdasági, társadalmi-politikai és nemzetközi komplex tényező figyelembe vételét, melyek a különböző országok sajátos feltételeiből fakadnak.** Éppen ezért a konkrét módozatok, az egymást követő szakaszok, valamint a sokoldaluan fejlett szocialista társadalom, majd a kommunizmus megteremtésének üteme nem egyforma — ezek formái és módszerei igen különbözőek, anélkül azonban, hogy valamivel is érintenék a szocializmus lényegét.

A Román Kommunista Párt saját realitásainkból, országunk sajátosságaiból kiindulva, figyelembe véve ugyanakkor a többi szocialista ország tapasztalatait, vezette a román népet az uj társadalom, a szocializmus sikeres felépitésének utján. Az élet teljesen igazolta pártunk általános marxi-lenini irányvonalának helyességét, abbeli képességét, hogy alkalmazni tudja a szocializmus elveit Románia konkrét viszonyaira, s felgyülemlett tapasztalataival, kikristályosodott elméleti következtetésekkel gazdagitotta a marxi-lenini tanitást.

A termelőerők fetartóztathatatlan fejlődése, valamint a szocializmus anyagi-technikai alapjainak megteremtése révén, annak következtében, hogy a szocialista termelési viszonyok az egész gazdasági életben általánossá váltak, s a társadalmi rendszerünk természetében beállott változásoknak megfelelő

JIVOI FLORICA közgazdász, a Megyei Pártkabinet munkatársa

A Román Kommunista Párt X. kongresszusa utat nyitott a román nép fejlődésének és virágzásának, alkotó erőforrásainak kibontakoztatására. A kongresszus által kijelölt nagyszabásu program — azok az intézkedések, amelyek a nemzetgazdaság fejlődését, a társadalmi rendszer tökéletesitését, az ideológiai tevékenység javitását, a tömegek szocialista tudatának emelését célozzák — társadalmunk uj szakaszának központi objektivumaként, világosan és tudományos mélységgel határozzák meg a **sokoldaluan fejlett szocialista társadalom megteremtését.**

A sokoldaluan fejlett szocialista társadalom programjának kidolgozása a Román Kommunista Párt ujabb hozzájárulását jelenti a szocialista épités elmélete és gyakorlata továbbfejlesztéséhez, mely a marxi-lenini elveknek hazánk sajátos körülményeire való alkotó felhasználásából fakad s ugyanakkor pártunk abbeli képességének bizonyitéka, hogy mindig tud tudományosan válaszolni a szocialista társadalom átfogó fejlődési folyamatából fakadó kérdésekre. Hadd hangsulyozzunk ezzel kapcsolatban három lényeges problémát:

AZ ELSŐ: hogy a sokoldaluan fejlett szocialista társadalom programjának kidolgozásában világosabban, mint bármikor kifejezésre jut **pártunknak az uj, a minden, ami haladó iránti kezdeményező szerepe.**

A MÁSODIK: pártunk — mely állandóan alaposan és rendszeresen tanulmányozza a szocialista társadalom objektiv törvényszerüségeit, azok hazánk sajátos körülményeire való alkalmazását — a sokoldaluan fejlett szocialista társadalom megteremtését, a szocialista épités éveiben hazánkban és más szocialista országokban **felgyülemlett tapasztalatok értékesitése** utján irányitja.

A HARMADIK: a sokoldaluan fejlett szocialista társadalom megteremtésének programja **a technikai tudományos forradalom által megkövetelt gazdasági korszerüsités komplex problémáit realista módon látja,** azokban a távlatokban, melyek szocialista társadalmunk fejlődését jellemzik.

(Folytatása a II. oldalon)

Napokkal határidő előtt

Az iparvállalatok a terv teljesítését jelentik

Az a lelkesedés, amellyel dolgozó népünk az ötéves terv célkitüzéseit — szocialista hazánk nagyszerü jövőjének zálogát — fogadta, rányomja bélyegét a termelési feladatok teljesitésére. Ez a munkaközösségeknek azt a szilárd elhatározását igazolja, hogy országunk fejlődésének reális programját, — amely mindannyiunk jobb életéért és mindannyiunk munkáján keresztül valósul meg — saját életcéljainkkal kössék össze.

A VAGONGYÁRBAN októberben tovább nőtt az előző hónapok többlettermelése. **A lelkes munkaközösség 26-án, határidő előtt öt nappal teljesitette tizhavi össztermelési tervét. A hónap végéig több személy- és tehervagont gyártanak még. Ezek számottevő értékkel növelik a dolgozók vállalásait.**

A DECEMBER 30 TEXTILGYÁR október 27-én teljesitette tizhavi össztermelési tervét. **Többlettermelésük a hónap végéig meghaladja majd a 6,8 millió lejt. Ez 90 000 négyzetméter szövöttáru és 14 tonna fonal értékének felel meg. Az üzem jelentősen tulhaladta nyersanyagtakarékossági vállalásait is. Az egész évi 60 tonnás vállalással szemben eddig közel 90 tonna gyapotot takaritottak meg.**

AZ IAMMBA-ból tegnap jelentették a tizhavi tervfeladatok teljesitését. **Többlettermelésük 956 000 lej értékü, a 800 000 lejes évi vállalással szemben. A butor- és épületvasalásokat gyártók jelentős fémmegtakaritásukkal is büszkélkedhetnek.**

A NOVEMBER 7 SZESZ-, LIKŐR- ÉS ÉLESZTŐGYÁR szintén október 28-án teljesitette tizhavi tervét. **Év eleje óta az üzemben kétmillió lejes többlettermelést értek el, a vállalt 1,2 millióval szemben. Tulteljesitésüket többek között 32 000 liter likőr, 7 vagon szesz és 9 vagon sütőipari élesztő fémjelzi.**

Világszínvonalon

— Beszélgetés MARCEA NICOLAE mérnökkel, a Szerszámgépgyár vezérigazgatójával —

Ha fellapozzuk a hazai és külföldi szaklapokat, folyóiratokat, megnézzük a statisztikai adatokat, mindjárt számot vethetünk a szerszámgépek világpiaci helyzetével. Jelen pillanatban erre az jellemző, hogy jelentősen megnövekedett a gyártó cégek száma s egyre nagyobb a kinálat. Ez magától értetődő, hiszen a tudomány és a technika ujabbnál-ujabb vivmányai rányomják bélyegüket a szerszámgépgyártásra is. Ma már egy gép hamarabb szenved erkölcsi, mint fizikai kopást. Ami tegnap még uj volt, ma már elavult. Igy hát egyre nagyobbak az igények és a követelmények a szerszámgépekkel szemben, egyre inkább kiéleződik az országok és cégek közötti konkurrencia. E hatalmas versenyben törvényszerüen részt vesz az aradi Szerszámgépgyár is. Hogyan állja meg helyét a világpiacon? Miként tesz eleget exportkötelezettségeinek? Ezek a kerdések voltak MARCEA NICOLAE mérnökkel, a Szerszámgépgyár vezérigazgatójával folytatott beszélgetésünk főbb témái.

— Betörni a világpiacra nagyon nehéz, de még nehezebb ott helytállni. Hogy ez milyen mértékben sikerült nekünk? Az utóbbi években jelentősen növekedett a gyár exporttermelése. Ennek a szinvonalnak a megtartásához, sőt emeléséhez jó konjunktura létezik. Azért, hogy a fejlett kapitalista országok szerszámgépeinek vetélytársai lehessünk, számos lényeges korszerüsitést eszközöltünk esztergapadjainkon. S ezek versenyképessé teszik. Terveink, hogy ujabb módositásokkal még keresettebbekké tegyük termékeinket.

— Az idén hány nemzetközi vásáron és kiállitáson vettek részt, milyen eredményekkel zárultak s ezekből következtethetünk-e az 1972-es évi esztergapad-kivitelre?

— 1971-ben 27 nemzetközi vásáron és kiállitáson mutattuk be termékeinket. Ugy vélem, nem szerénytelenség részemről, ha elmondom, hogy az aradi esztergapad minden esetben kivivta a szakemberek és a kereskedők elismerését. Ezt mi sem bizonyitja jobban, mint az a tény, hogy minden alkalommal megrendeléseket kaptunk. Ami az 1972-re szóló szerződéseket illeti, azokat még nem véglegesitettük. Néhány partnerrel már megállapodás történt. Ebből arra a következtetésre jutottunk, hogy jövőre sokkal nagyobb lesz az esztergapad-kereslet a világpiacon, mint az idén.

— Köztudott, hogy az aradi Szerszámgépgyár termelésének szinte első évétől exportálja termékeinek egy részét. Jelen pillanatban hány országgal tartanak fenn kapcsolatot és hány százalékkal növekedett exporttermelésük az utóbbi öt évben?

— Termékeink megtalálhatók az öt világrész több mint 40 országában. Kapcsolataink tovább bővülnek. A termékeink népszerüsége megkövetelte, hogy évről évre növeljük exporttermelésünket. 1971-ben háromszor annyi szerszámgépet szállitunk külföldre, mint 1965-ben.

— Termelésük hány százalékát szállitják határon tulra?

— 1971-ben termékeink mintegy 60 százalékát exportáljuk. Előreláthatólag jövőre 65 százalékát.

— A gépek minősége mellett fontos szerepe van a szerződésben foglalt kötelezettségek pontos betartásának. Miként teljesitették eddigi export-terveiket, hiszen, amint elmondta, termékeik tulnyomó többségét külföldre szállitják?

— Export-tervünket az elmult kilenc hónapban nemcsak teljesitettük, hanem tul is szárnyaltuk. Megvannak hozzá a feltételek, hogy egész évre teljesitsük, sőt jelentősen tul is lépjük azt. Természetesen ennek van egy nagyon fontos feltétele: a minőség. Gépeinknek óramüpontossággal kell müködniük. E mellett különös gondot forditunk a választékterv teljesitésére is.

— Az elmondottakból kitünik, hogy az elkövetkező időszakban, jövőre még nagyobb feladatoknak kell eleget tenniök. Véleménye szerint biztositva vannake a feltételek ehhez s eleget tudnak-e tenni a követelményeknek?

— Minden feltétel biztositva van, hogy terveinket ne csak teljesitsük, hanem tul is szárnyaljuk. A termelőfelület ésszerü kihasználásával, a szakmunkások továbbképzésével, a technológiai folyamat pontos betartásával helytállunk. Az igazgató bizottság, a szakszervezet és a KISZ, a pártbizottság irányitásával továbbra is hathatós politikai nevelő munkát fejt ki s minden erőnkkel arra törekszünk, hogy maradéktalanul eleget tegyünk a X. pártkongresszus célkitüzéseiből ránk háruló feladatoknak.

Lejegyezte: KOVÁCS SÁNDOR

Tág lehetőségek magasabb búzatermés elérésére megyénk mezőgazdaságában

Régi és elismert hagyománya van megyénkben a kalászosok, különösen pedig a buza termesztésének. A földmüvelők hozzáértését, sok-sok gazdag gyakorlati tapasztalatát mi sem bizonyitja ékesszólóbban, mint a hektárhozamok állandó növelése. Nyilvánvaló, hogy az egyre magasabb terméseredmények elérésében döntő tényezőként hatott megyénk szocialista mezőgazdasága müszaki-anyagi alapjának szüntelen gyarapodása. Közismert, hogy napjainkban a kalászosok termesztése teljes egészében gépesitve történik.

A X. pártkongresszus irányelvei fontos feladatként tüzték mezőgazdaságunk elé a szántóföldi növények hozamának fokozatos növelését. Érthető tehát, a földmüvelőknek — az állami mezőgazdasági vállalatok dolgozóinak, a termelőszövetkezetek tagjainak, a gépesitőknek, a gazdasági vezetőknek és szakembereknek — az a törekvése, hogy az adott müszaki és természeti lehetőségek kihasználásával, a termelési technológia tökéletesitésével egyre magasabb hektárhozamokat érjenek el.

Ha elemezzük az utóbbi 10 esztendő buzatermésének az alakulását, megállapithatjuk, hogy az 1934-1938-as időszakhoz viszonyitva a hektárhozamok évről évre növekedtek. Megyénk mezőgazdaságában a legmagasabb terméseredményeket idén könyveltünk el. Nem érdektelen megemliteni, hogy az idei hozamok az 1966—1970-es évek átlagos terméseredményeihez viszonyitva mind az állami mezőgazdasági vállalatokban, mind a termelőszövetkezetekben jóval magasabbak.

Az 1970-es esztendőben a természeti csapások kedvezőtlenül befolyásolták a terméseredményeket. Ám az idei hozamok azt bizonyitják, hogy megyénk mezőgazdaságában tág lehetőségek vannak magasabb buzatermés elérésére. Szükséges tehat minél ésszerübben kiaknázni a természet nyujtotta lehetőségeket, tartalékokat, gazdaságosan felhasználni a rendelkezésre álló müszaki-anyagi alapot és alkalmazkodva a helyi ökológiai feltételekhez, alkalmazni a termesztési technológiát.

Pártunk főtitkárának, Nicolae Ceauşescu elvtársnak a mezőgazdasági alapaktiváihoz intézett levele átfogó, konkrét akcióprogramot jelent megyénk földmüvelőinek, a buza termesztőinek. Elengedhetetlenül fontos, hogy a megyei pártbizottság állandó irányitásával az állami mezőgazdasági vállalatok, a termelőszövetkezetek, a néptanácsok, a Mezőgazdasági Vezérigazgatóság, a Termelőszövetkezetek Megyei Szövetségének vezetői és szakemberei mindent elkövessenek azért, hogy az elkövetkező esztendőben még magasabb hektárhozamokat érhessünk el. A párt főtitkárának leveléből világosan kitünik, hogy hazánk szocialista mezőgazdasága olyan fejlett müszaki-anyagi alappal rendelkezik, amelynek gazdaságos kihasználásával egyre többet csikarhatunk ki a földből. Most, amikor befejeztük a kenyérgabona vetését, elmondhatjuk, hogy szorgalmas földmüvelőink derekasan helytálltak és minőségi munkájuk biztos zálogát képezi a jövő évi magas buzatermésnek.

LĂZUREANU IOAN mérnök, a Megyei Statisztikai Igazgatóság mezőgazdasági osztályának vezetője

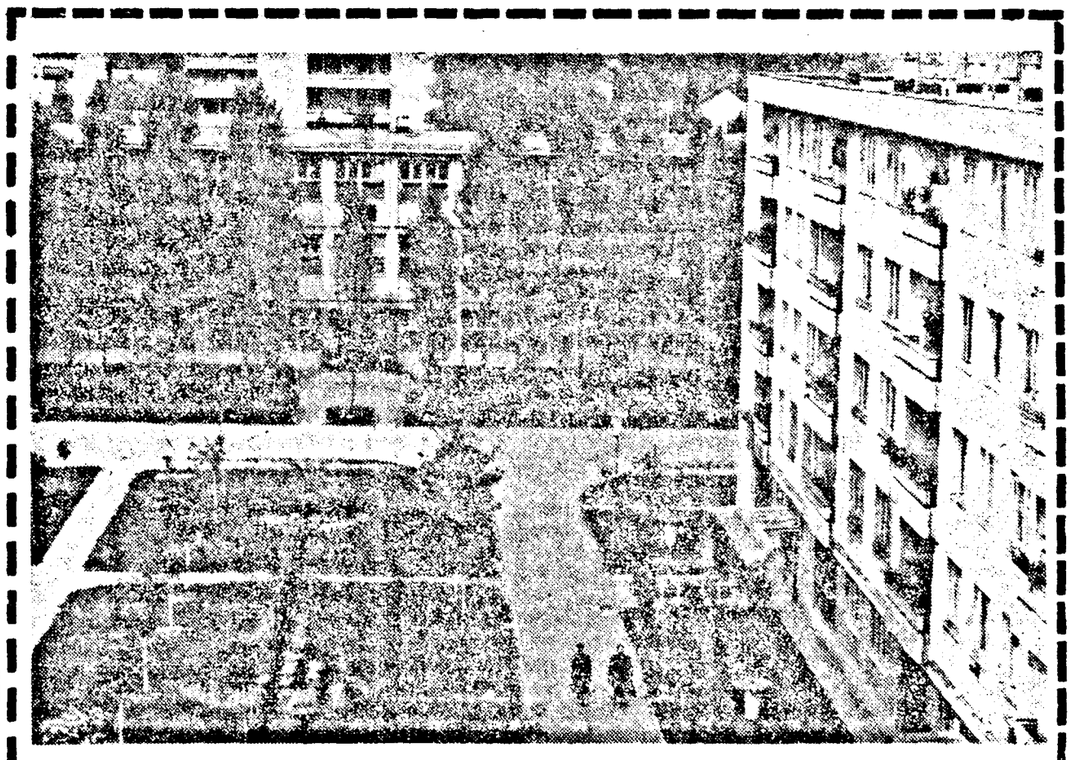

A Podgoria negyed impozáns tömbjei között. (GH. PUTERITY felvétele)

Számadás

Jegyzet

A számtan sohasem tartozott az erősségeim közé. Jól emlékszem, mennyit kinlódott velem az esti liceumban jó tanárom, Kovács Mihály, valamennyiünk drága Miska bácsija, amig végérvényesen meg nem győzött arról, hogy matematikai szempontból reménytelen eset vagyok. Még azután is Ő vigasztalt: „Sebaj, nem lehet mindenki matematikus". Hát nem is! Magam sem lettem mindmáig. Vannak azonban dolgok, amelyeket az én hézagos számtantudásommal is meg lehet érteni. Ne tekintse senki szerénytelenségnek, ha azt irom ide, hogy jobban, mintha logarléccel méricskélné az ember.

De hadd kezdjem talán az elején. Én még ahhoz a nemzedékhez tartozom, amely gyermekkorában megtanult mezitláb járni-kelni. Nem kedvtelésből, hanem szükségből; nem a strandon, hanem nap mint nap, reggeltől estig, udvaron, utcán, mindenütt. Én ismertem olyan népes családokat, ahol a gyerekek számára nem tellett többre egyetlen bakancsnál, csizmánál. Abban jártak valamennyien télvíz idején iskolába, ki hova. Felváltva. Egyszer az egyik, máskor a másik. Ki törődött azzal, hogy az egyik már kinőtte, a másik meg még bele se nőtt a cipőbe?

De jó, hogy mindez már a multé! De jó, hogy manapság nem látni mezitlábas gyereket se városon, se falun! De jó, hogy a legtöbben még a homokozón is strandcipőben tipegnek-topognak!

Mindez akkor jutott az eszembe, amikor hazánk 1971—75-ös gazdasági-társadalmi fejlesztési ötéves tervének elfogadásáról szóló törvény számadatait olvasgattam, latolgattam. Az 1971. január elsejei adatok szerint 20 400 000-en élünk ebben az országban. E népesség számára idén 70,4 millió pár lábbeli készül, de az uj ötéves tervünk utolsó esztendejében már 92,6 millió. És ami a legnagyszerübb, ezek a termékek mindenki számára hozzáférhetőek — olcsóak, tartósak, tetszetősek. Hogy ez mit jelent, ezt még én is ki tudom számolni hiányos matematikai ismereteim ellenére. Ha nem mással, hát a szivemmel mérem fel ezeket a számokat. Igy is tettem és arra a következtetésre jutottam, hogy ez is szocializmus a gyakorlatban.

(kóbor)

Gyümölcsöző dialógus az ipar, a kereskedelem és a fogyasztók között

Vasárnap este bezárta kapuit az V. áruminta-kiállitás, közfogyasztási cikkeket gyártó iparunk e reprezantativ rendezvénye, amelyet több mint hat héten át körülbelül 750 000 hazai és külföldi látogató tekintett meg. A mintegy 70 000 kiállitási tárgy között számos ujdonság is volt, s ezek természetesen csak fokozták a nagyközönség, a szakemberek, nemkülönben a külföldi üzleti körök érdeklődését.

Az V. áruminta-kiállitás átfogó képet adott a látogatóknak arról, hogy milyen közfogyasztási cikkeket termel majd iparunk a jövő évben. A közönségnek lehetősége volt, sőt meg is kérték erre, hogy véleményt nyilvánitson, tegyen javaslatokat, milyen cikkeket szeretne a jövőben beszerezni az üzletekben.

Ebből a célból a Kereskedelmi Kutatóintézet körülbelül 50 termékcsoport — konfekció, lábbeli, köttőtáru, butor, konzerv, tartós használati tárgyak stb. — tekintetében felmérést végzett. A kérdőiveket körülbelül 70 000-en töltötték ki, s ez kétségkivül elég nagy szám ahhoz, hogy képet adjon a közönség reális igényeiről. A látogatók ugyanakkor a különféle standokon is irásban nyilvánithattak véleményt a látottakról, ami szintén nagy segitséget jelent az ipar és a kereskedelem számára.

A kiállitás egyik jellegzetessége volt, hogy azon az egész ország ipari és kereskedelmi egységeinek több mint 3000 képviselője találkozott, s szerződéseket kötött idei és jövő évi áruszállitásra.

Az ipar, a kereskedelem és a fogyasztó közötti dialógus ezek szerint rendkivül hasznosnak bizonyult, mert ennek alapján jöttek létre azok a szerződések, amelyeknek értéke már most felül van a 30 milliárd lejen, s ez az összeg tovább növekszik, mert a szerződéskötések még nem fejeződtek be. Már az eddigiekből kitünik, hogy a jövő évben a lakosság sokkal több élelmiszert, könnyüipari terméket, butort, háztartási villamos cikket, kézmüipari terméket stb. kap.

Említést érdemel, hogy a kereskedelem igen sok olyan fogyasztási cikkre kötött szerződést, amelyet most hozott ki először iparunk. Egyébként 270 vállalat jelentkezett különféle uj közfogyasztási cikkekkel, és a nagyközönség meg a szakemberek véleménynyilvánitása alapjan ezek közül több elismerő oklevelet és pénzjutalmat kapott. Megemlitjük közülük a Găeşti-i gyár Lux márkáju kompresszoros hütőszekrényét, a bucuresti-i Electronica üzem Astronaut TV-készülékét, a temesvári Electromotor vállalatban készült AP-9 jelzésü, kis méretü porszivógépet, a biztonsági üveggel ellátott ajtókat, amelyeket Buzăuban állitottak elő, a suceavai kombinát Gabriela és Crinul nappali szobáját és hálószobagarniturájat, a Temesváron készült Timiş hálószobát, a nagyváradi Dacia nappali szobát, a szatmári 23 August gyár Modern márkáju gáztüzhelyét stb.

Az áruminta-kiállitás ugyanakkor lehetővé tette, hogy külföldi szakemberek és üzletemberek is közvetlenül megismerjék közfogyasztási cikkeket gyártó iparunk legujabb termékeit, s ennek alapján tárgyaljanak külkereskedelmi vállalataink képviselőivel. A kiállitást a világ különböző tájairól mintegy 300 cég és társaság képviselői tekintették meg, s a tárgyalásaik nyomán létrejött szerződések körülbelül 200 millió devizalejt tesznek ki.

Az V. áruminta-kiállitás a közönség, a szakemberek és a külföldi üzleti körök nagy érdeklődésének örvendett és gyakorlati eredményeinél fogva egyike volt a román gazdaság jelentős rendezvényeinek, nagy ösztönzést jelentett nemcsak iparunk, hanem kereskedelmünk tevékenysége számára is.

TUDOSE NIŢESCU

TEGNAP MEGYÉNKBEN

A municipiumi néptanács végrehajtó bizottsági ülésének napirendjén két fontos tárgykör szerepelt: a közuti szállitás helyzete a municipiumban, illetve miként foglalkoztak a képviselők a választók javaslataival.

Az Artex szövetkezet 1971—1972-es divatbemutatóját tegnap este telt ház előtt tartották meg a Kulturpalota nagytermében. A bemutatott modellek megrendelhetők a szövetkezet egységeiben.

KÜLFÖLDÖN

A varsói Kulturpalotában október 28-án román iparépitészeti kiállitás nyilt meg.

Kerekasztal
● a művészi képesség ● az erkölcsi tulajdonság ● az akarat és jellem fejlesztéséről

A Pedagógusok Házának vezetősége ujabb kerekasztal-értekezletet rendezett. „A tanulók esztétikai nevelése szinielőadások, szimfonikus hangversenyek és a képzőművészet utján" cimmel.

A tanácskozáson részt vettek Arad megye és municipium tanerői, számos osztályfőnök, valamint az Állami Szinház, az Állami Filharmónia és a Megyei Muzeum szakemberei.

A pedagogiai és módszertani megbeszelésen az osztályfőnököknek alkalmuk nyilt arra, hogy a kommunista nevelés egyik fontos területén kicseréljék egyéni tapasztalataikat és hatékonyabbá tegyék munkájukat a tanulók művészi nevelésében.

Dan Alecsandrescu elvtárs, az Aradi Állami Szinház igazgatója hangsulyozta, hogy az 1971-72-es tanévben a szinháznak és az iskolának szorosabban együtt kell működnie az oktato-nevelői munkában: jobban ki kell használni a jövőben a szinművészet által nyujtott gazdag lehetőségeket a tanulóifjuság kommunista arculatának kialakitásában. Az uj évad repertoárja gazdag választékot szolgál olyan darabokból, melyek sokoldaluan elégitik ki az iskola szükségleteit ezen a téren. Fontos, hogy az osztályfőnökök, mint a szinielőadások lelkes látogatói, előkészitsék a szinpadi játék megértését és vitát szervezzenek a látottakról. Ilyenformán a szindarabok etikai, társadalmi viselkedést szabályzó megbeszélések forrásai lehetnek. Az iskolai szinjátszócsoportok irányitásában is komoly feladatok hárulnak a tanerőkre, a diákok müveszi kepességeinek, erkölcsi tulajdonságainak, akaratának és jellemének fejlesztésében.

Horea Medeleanu elvtárs, a Megyei Muzeum munkatársa a képzőművészet utján történő esztétikai nevelés lehetőségeiről beszélt. Ma, a termelőerők hatalmas fejlődésének korszakában, az információ-zápor körülményei között az ifjuság nevelésének alapvető követelménye, hogy kitartó irányitó munka nyomán megértse, értékelje a szépet és szépséget vigyen be életébe. A tapasztalat azt bizonyitja, hogy a képzőművészeti alkotások megismertetésében és megszerettetésében a nevelők csak akkor ernek el eredményeket, ha a müvészetek iránti lelkesedéstől áthatva fáklyaként világitják meg tanulóik utját. A vizuális kultura elsajátitásának, a kép által történő befogadásnak lényeges feltétele a szem érzékennyé tétele, amely a rendszeres muzeumlátogatás, a kiállitások megtekintése, a szemlélt képek, szobrok müvészi elemzése során valósul meg. Hathatósnak bizonyult az iskolák munkájában hagyományszerü témához kötött muzeumlátogatás.

Eliodor Rău elvtárs, az Állami Filharmónia igazgatója, rávilágitott a zenei tömegmunka iskolát érintő kérdéseire. A hangversenyeken való reszvétel, az igazán müvészi zene megértésének és értékelésének, a zenei alkotás esztétikai tudatositásának biztos eszköze. Az eleven, konkrét formában való érzékelés zenei élményekhez, a helyes müveszi izles kialakulásához vezet. A tanulók szimfonikus hangversenyek utján történő zenei nevelése szervezési és adminisztrativ kérdések hordozója, amelyeknek megoldása csak az osztályfőnökök közreműködésével lehetséges. Ilyenek például a bérleteknek időben való értékesitése vagy visszaszármaztatása, a felügyelet alatt történő hangversenylátogatás, eszmecserék rendezése a hallott művekről és mások.

Traian Cirlig elvtárs, az Aradi Pedagogusok Házának igazgatója rámutatott azokra a gyakorlati tevékenységi formákra, amelyeket az iskola, a család és az ifjusági szervezetek használtak az ifjuság esztétikai nevelésében. A kulturális rendezvényeken való részvétel a tanulók müvészi nevelésének egyik fő eszköze. A szinielőadások, kiállitások, hangversenyek, valamint a filmalkotások megtekintése az osztályfőnökök irányitásával kell hogy történjen, olyanformán, hogy minden hónapban egyszer sor kerüljön az emlitett négyfajta rendezvényre.

A hozzászólásokból kitünt, hogy nevelőink megértették a müvészeti érdeklődés felkeltésének, az esztétikai tájékoztatásnak a fontosságat az ifju nemzedék kommunista nevelésében.

SALAMON IDA

Tájékoztató

Szerkesztette: BÁLAJ KATALIN

1971
Október
29
Péntek

Napkelte 6.48, napnyugta 17.10 órakor. Az évből eltelt 302 nap, hátra van még 63.

☆ 1880-ban ezen a napon született I. Al. Steriadi festőművész.

filmek

DACIA: Simon Bolivar (9.30, 11.45, 14, 16.15, 18.30, 20.30).

STUDIÓ: Álomképek (10, 12, 14.30, 16.30, 18.30, 20.30.)

MUREŞUL: Carmen (10, 12, 14, 16, 18, 20.)

IFJUSÁGI: Dokumentumfilmek (11). Vörös rózsák Angelikának (14, 16, 18, 20).

VICTORIA: A világ teremtése (11, 15, 17, 19).

PROGRESUL (Ujarad): Doktor Mabuse láthatatlan karmaiban (15, 17, 19).

SOLIDARITATEA (Gáj): A tenger dalai (17, 19).

CFR (Grădiște): A szent bosszuja (17, 19).

A VIDÉKI MOZIK MÚSORA

BIPPA: Támogassátok a seriffet. Az utcák emlékei (matiné).

PÉCSKA: Szállnak a darvak.

INEU: A muzsika szárnyain.

KISJENŐ: Slowly elefánt.

SZENTANNA: Gyanusitott a halott.

NAGYLAK: Találkozás egy ismeretlennel. A hirhedt 702-es (matiné).

KÜRTÖS: Élő halott (I. és II. rész).

PANKOTA: Emberrablás.

ŞIRIA: Esési szög (I. és II. rész.)

SEBES: Rendkivüli küldött.

BUTENI: Rendkivüli küldött.

VINGA: Két férfi egy halálért.

televizió

PÉNTEK, OKTOBER 29.

18.00 Otthonunk.
18.50 Gyermekek világa.
19.10 Bottó-huzás.
19.20 1001 este.
19.30 Hiradó.
20.15 Eugen Mandric belpolitikai krónikája.
20.30 Sile Dinicu zenekara játszik.
20.40 Tudományos kilátó.
21.10 A tenger asszonya. — játékfilm.
22.25 A népek zenéjéből.
22.45 Hiradó.

Az oktatásnak a mi vidékünkön is nemes, évszázadokra visszatekintő hagyományai vannak. Az aradi és az Arad megyei iskolákból a hosszu esztendők során értékes emberek — tudósok, irók, tandrok mernökök, orvosok — kerültek ki, akik becsülettel szolgálták a népet és a hazát. Iskoláink évszázados tevékenységében kimagasló eseményt jelentenek az évfordulók.

Idén ünnepli fennállásának 200. évfordulóját a Pécskai 1. számu Liceum és a Sajtényi Általános Iskola, valamint fennállásának 150. évfordulóját az Aradi 4. számu, a Horiai és a Keszinci Általános Iskola. Az intézmények tanulói és tanügyi káderei különböző kulturális rendezvényekkel készülnek e fontos eseményre.

A 200 éves sajtényi iskola vasárnap, október 31-én szinvonalas kulturmüsorral, kiállitással ünnepli az évfordulót. Az itt dolgozó tanárok, tanitók egy kis monográfiát is készitettek, amely szemléltetően tükrözi az iskola 1771—1971 közötti történetét, fejlődését.

FEROCAR

A nagylaki mestermeberek — kőfaragók, kályhások, kőmüvesek, szobafestők, cserzővargák, asztalosok — ügyességének, rátermettségének, ötletességének és nem utolsó sorban szorgalmának mindig jó hire volt tul a megye határain is. Ezek az ügyeskezü emberek julius elsején kisipari termelőszövetkezetet alakitottak Ferocar néven, ujjáélesztve egy értékes helyi hagyományt.

Negy hónap telt el azóta. A kezdeti nehézségeket sikerült legyürniük s a munka lassan a normális kerékvágásba zökkent. A szövetkezet szolgáltatásai máris nagy népszerüségnek örvendenek a nagylakiak körében. De nemcsak a lakósok elégedettek. A szövetkezet tagjai is megtalálták számitásukat.

Több mühelye van a fiatal szövetkezetnek. Vállalnak épitkezési- és asztalosmunkákat, kőfaragást, cserepkályhát is raknak, a bőrcserző és szücsmühely már decemberig „be van táblázva" anynyi a megrendelésük és a szabóság dolgozói sem panaszkodhatnak... Egyszóval okos gondolat volt a tradició ujraélesztése. A szövetkezet vezetősége azonban nem akar megmaradni a hagyományos szakmák apolásánál. Uj lehetőségek után kutatnak. Ilyen uj, értékesithető lehetőségnek kinálkozott a keletiszőnyeg-szövés. Nemcsak azért, mivel, ahogy mondani szokás, jövője van, hanem elsősorban azért, mert szakmát — és nem is akármilyet — ad a fiatal lányok kezébe, kitünő munkalehetőséget biztosit számukra. A szőnyegszövő mühely jövő év januárjában kezdi meg müködését. Addig is husz nagylaki lány jár Aradra, az Arta Mesteşugarilor kispari szövetkezet szőnyegszövő mühelyébe. Hathónapos szakmai tanfolyamot végeznek. Ez a husz lány képezi majd a mühely törzsgárdáját s később rájuk hárul az utánpótlás nevelésének feladata is.

Fiatal még a Ferocar kisipari szövetkezet. De a sikeres indulás, eddigi eredményeik, valamint reális elképzeléseik, terveik máris előrevetitik a még gazdagabb jövőt.

A Szovjet Filmhét vendégei

Tegnapi lapszámunkban közöltük, hogy november elsején kezdődik a szovjet filmhét municipiumunkban. E kimagasló esemény ünnepélyes megnyitóján szovjet vendégeket köszönthet az aradi közönség, a Vörös Tér cimü film rendezőjét, Ordinszkijt, Irina Kupcsenko (a Ványa bácsi cimü filmből) és Valerij Nozskin filmszinészeket.

szinház

SZOMBAT, október 30, 16 óra: Melodie Varşoviană (Studió 197 terem), 19.30 óra: Interesul general (J. bérlet).

VASÁRNAP, október 31, 15.30 óra: Interesul general; 19.30 óra: Interesul general (K. bérlet).

bábszinház

VASÁRNAP, október 30-án, 10.30 órakor: Lic.

hangverseny

Az Aradi Állami Filharmónia szimfonikus zenekara szombaton, október 30-án, este 8 és vasárnap, október 31-én, délelőtt 11 órakor szimfonikus hangversenyt tart a Kulturpalota nagytermében.

Vezényel *Krzyzanowszky Tádé*, közreműködik *Cimpan Fátyol István* hegedümüvész.

Müsoron: *Chiriac:* Szimfonikus Triptic (első előadás), *Bach:* E-dur hegedüverseny; *Mozart:* A-dur hegedüverseny; *Mozart:* C-dur (Linzi) szimfónia (Köhel jegyzék 425.)

Jegyek az ügynökségnél és hangverseny előtt a Kulturpalota pénztáránál kaphatók.

Pécskai tudósitás

Minőségi exportcikkeket gyárt a pécskai Infrățirea kisipari szövetkezet. A kosárfonó szekció ujabb hét modellt készitett elő egy nyugatnémet cég számára. A tetszetős kosarakból 1400 darabot rendeltek.

BÜTE GYULA

Takarékossági hét

☆ A lakosság életszinvonalának növekedésével párhuzamosan fellendült a takarékossági mozgalom is. Beszédes számok igazolják a takarékossági szellem elterjedését. Az országban jelenleg 7,2 millió CEC-könyv van forgalomban. 2.8 lakosra jut egy, az 1960 évi 2 lakossal szemben. Bucureştiben ez az arány 1.4 fő, Brassó megyében 1.8, Constanța megyében 1.9, Szeben megyében 2.1, Arad megyében 2.9.

☆ Igen népszerü a takarékoskodás falun is. Itt a CEC-betétesek száma csupán az idén 100 ezerrel emelkedett.

☆ Abból a célból, hogy a tanulóifjuság soraiban is népszerüsitsék a Sok kicsi sokra megy elvét, a Gazdasági Liceum tanulói a Takarékos Tanulók Napja alkalmából szimpozionon vettek részt. Az aradi CEC-fiók igazgatója méltatta a Takarékossági Hét jelentőségét.

Tüzesetek

Néhány nappal ezelőtt kigyulladt a Barbu Lăutaru utcában Florian Iuliana házának tetőzete. Szerencsére a tüzoltók idejében közbeléptek és megmentették a házat a lángoktól. Csak a tetőzetben esett kár.

Hétfőn a Fîntînele-i Farkas Mária házán lobbant fel a láng. A helybeli tüzoltók ezuttal is operativan léptek közbe.

Mindkét tüzesetet az okozta, hogy a mennyezet egyik gerendáját a kéményen keresztül vezették. A kályhába bizonyára jól befütöttek s a kipattanó szikrák meggyujtották a már átforrósodott gerendát.

Az aradi Népi Egyetem

közli, hogy novemberben ismét megkezdik a mérnökök és közgazdászok számára tartott operacionális kutatásokkal foglalkozó tanfolyamot.

A tanfolyam megnyitási időpontjával, programjával, részvételi dijával stb. kapcsolatos minden felvilágositást az egyetem székhelyén (Köztársaság utja 78. szám, I. emelet), vagy az 167-13 telefonon adnak minden nap.

időjárás

Az Aradi Meteorológiai Intézet jelenti: ma, október 29-én általában szép idő, napközben felhős égbolttal. Hideg éjszaka. Mérsékelt, majd kissé megélénkülő északi, északnyugati szél. Várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet —6, —2, a legmagasabb napjali hőmérséklet pedig +9 és +15 fok. Reggel helyi köd.

Várható időjárás október 30-án és 31-én: továbbra is szép idő. A hőmérséklet lassan emelkedik.

Nyitott szemmel

1. Az Arad—Kürtös vonalon közlekedő vonatokon a cigarettázást szabályozó rendelkezések sajnálatosan feledésbe mentek. Az Aradról 6 óra 27 perekor Kürtösre indulo motorvonaton például ez év májusától, az uj menetrend bevezetésétől kezdve sikertelen próbálkozásnak bizonyul a nemdohányzó szakasz keresése. Léteznek ugyan hamutartó nélküli fülkék, de egy idő óta itt is el kell viselni a cigarettafüstöt. A jegykezelők figyelmét felhivtuk a helyzet tarthatatlanságára, azonban egyelőre eredménytelenül. Ezért intézzük most a kérdést az Aradi Vasuti Csomópont vezetőségéhez: A cigarettázást szabályozó előirások nem érvényesek az emlitett utszakaszon?

2. Ha valaki az esti órákban látogat el Kisjenőbe, nyomban felfigyel arra, hogy a közvilágitás hiányos. Igy például az Infrăţirii és a Gării utcákban egyáltalán nem világitanak az égők. Vajon Kisjenő város néptanácsának vezetői még nem figyeltek fel erre? Mert ha nem, hát ezuttal felhivjuk figyelmüket!

3. Valamennyien büszkék vagyunk arra, hogy szorgos és hozzáértő munka nyomán teljesen megváltozott az Állomás előtti tér arculata. Zöldövezetek, virágágyások ékesitik a teret. Sok munkába és pénzbe került ez. Mégis akadnak egyesek, akik mitsem törődve ezzel, átgázolnak a pázsiton, virágokon, hogy mielőbb a taxikhoz, a villamosmegállókhoz jussanak. De hol vannak ilyenkor az ellenőrző szervek? — tevődik fel a kérdés. Mert az ő feladatuk nemcsak figyelmeztetni, hanem, ha szükséges, pénzbirságot is kiróni a szabálytalanul közlekedő gyalogosokra.

(A rovatot Salamon Ida, Orosz István és Dobrea Petru olvasóink észrevételei nyomán állitottuk össze.)

POSTALÁDA

MEGYERI ILONA, ŞILINDIA. Levelének első részében elismerően nyilatkozik azokról az épitkezésekről, amelyek Arad municipiumban folynak. Amint arról említést tesz, különösen a Calea Romanilor tömbnegyed, az itt épült szép nagy tömbházak ragadták meg figyelmét. Tájékoztatásra megemlithetjük, hogy hasonló tömbök épülnek az Aurel Vlaicu uton is.

Levelének második részében az élesztőhiány kérdését veti fel. Ezzel kapcsolatban PÁLFI FERENC aradi olvasónktol is érkezett panasz. Rövidesen tájékoztató jellegü irást közlünk az emlitett kérdésről.

H.K., ARAD. Nem emliti meg pontosan, hogy melyik blokkról van szó. Ha csak arról tesz említést, hogy az egyik blokkban ezt és ezt tapasztalta, szerkesztőségünk nem járhat el érdemlegesen. Ezért kérjük, máskor pontosan határozza meg levelében a felvetett problémákat.

h. i.

Véget ért az olaszországi Orvietoban a nemzetközi folklórfilm-fesztivál. A husz ország részvételével megrendezett rangos vetélkedőn hazai film, Alecu Croitoru rendező Menyasszonyok évszaka cimü alkotása nyerte el a nagydijat. A filmet a forgatókönyvért és a rendezésért Victoria-dijjal jutalmazta a firenzei Filmtanulmányi Intézet.

Öt perc kikapcsolódás

VIZSZINTES: 1. Orosz költő, a világirodalom egyik legnagyobb lirikusa. 5. Részvénytársaság. 6. Mutatószó. 7. Nevető hang. 9. Kelet-afrikai állam. 10. Lát — egynemü hangzói. 11. Morse jel. 12. Olasz igen.

FÜGGŐLEGES: 1. Francia iró, a lélekábrázolás kiváló mestere. 2. Járnak rajta. 3. Román len. 4. Azerbajdzsáni humanista gondolkodó és költő, a XII. században élt. 7. Vizi állat. 8. Kezével jeles.

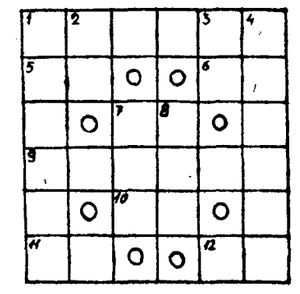

A sokoldalúan fejlett szocialista...

(Folytatás az 1. oldalról)

felépitmény megteremtése révén, **befejeződött a kapitalizmusról a szocializmusra való áttérés szakasza, a szocializmus végleg és visszavonhatatlanul győzött Románia földjén.**

A sokoldaluan fejlett szocialista társadalom megteremtése azután következik, miután megteremtettük technikai-anyagi és gazdasági alapját, a termelőerők nagyarányu fejlődése és a gazdasági viszonyok nagyfoku tökéletesedése után, azután, miután a szellemi életben és a felépitményben mély változások álltak be, miután a szocializmus alapvetően behatolt a tömegek tudatába.

A szocialista forradalom és épitő munka kezdeti szakaszai lényegbevágó fontosságu problémáinak megoldása után a társadalom elé ujabb feladatok kerülnek, melyek nagyságukból és bonyolultságukból kifolyólag még nagyobb erőfeszitéseket követelnek annak érdekében, hogy elérjük legfontosabb célunkat: a kommunizmus megteremtését. Ahhoz, hogy elérjük a társadalmi fejlődés e magas fokát, szükséges az uj társadalom minden összetevője felfelé ivelő fejlődésének, mindazoknak a vonásoknak az előtérbe kerülése, melyek lényegét alkotják. Ez, mind elméleti téren, de főként a gyakorlatban feltételezi, hogy keresnünk kell a lehető legjobb utakat, melyek hozzá vezetnek, s tudományos módon határozzuk meg azokat.

A sokoldaluan fejlett szocialista társadalom megteremtése országunk társadalmi rendszerének érettebb és magasabb, folytonos fejlődési szakaszát jelenti, olyan szakaszt, melyben állandóan bővül és változatosabbá válik a szocializmus technikai-anyagi alapja, s melyben ezzel párhuzamosan állandóan tökéletesedik a felépitmény is. A sokoldaluan fejlett szocialista társadalom megteremtésének elszakithatatlan része — mutatott rá a Román Kommunista Párt X. kongresszusa — a minden szempontból ujtipusu dolgozó ember kialakitása, az olyan ujtipusu dolgozó emberé, aki alapos szakismerettel és fejlett szocialista öntudattal rendelkezik.

A termelőszövetkezetek Horea utcai bemutató üzletében mindig gazdag áruválaszték várja a vásárlókat.

A megbeszélések vezetése
A propagandisták segitségére (III.)

A pártdokumentumokból és az életből vett konkrét tényekből kiindulva, a pártoktatás keretében sorra kerülő megbeszéléseket az alábbiak kell hogy jellemezzék:

— a magas foku, pártos kombattivitás szelleme a munkahelyen, a hallgatók tevékenységében felmerülő hiányosságokkal szemben;

— szilárd, kommunista meggyőződés és magatartás kialakitása és fejlesztése a munkában megmutatkozó közömbösség és felületesség bármely tünetével szemben, a tulkapásokkal, becstelenséggel és társadalom-ellenes megnyilvánulásokkal szemben, bármilyen maradi, burzsoá befolyással és mentalitással, a világról és az életről alkotott idealista felfogásokkal szemben.

A megvitatásra kerülő főbb kérdések kijelölésénél a propagandistáknak feltétlenül figyelembe kell venniük a hallgatók felkészültségének fokát. Ajánlatos, hogy a megbeszélés vázlata minél gazdagabb legyen, a legjelentősebb kérdéseket foglalja magába, ez viszont korántsem feltételezi, hogy az előadás felépitésének hü mása legyen. Ha az illető munkahely sajátossága, az ottani helyzet ugy követeli, a vitákat egyetlen fő kérdés felé lehet irányitani. Mind az egyik, mind a másik esetben a propagandistának nagyon kell vigyáznia arra, hogy ne legyen a vázlat rabja. A pillanatnyi helyzethez igazodva, a propagandistának tudnia kell, milyen mértékben terhet el a vázlatban szereplő problemáktól.

A viták szinvonala nagymértékben a propagandisták által felvetett kérdésektől függ. Ott, ahol a propagandista iskolás vizsgalégkör kialakitására törekszik, könyvekben szereplő, szó szerinti megfogalmazást követel, lankad a hallgatók tanulás iránti érdeklődése, csökken a kezdeményezőkészség, a viták élénksége. Egyes propagandisták ilyen kérdéseket fogalmaznak meg: „Nem gondolják, hogy..." s utána egy bizonyos kijelentést tesznek. Az ilyenszerü kérdésekre rendszerint ilyen válaszokat kapunk: „Nem! Általában nem hiszem". vagy „Igen, ugy van", ahelyett, hogy alkotó gondolkodásra serkentenék a hallgatókat.

A propagandistának ugy kell vezetnie a megbeszéléseket, hogy az emberek szabadon, saját szavaikkal mondják el azt, amit a tanultakból megértettek, saját véleményüket fejtsék ki a politikai és társadalmi kérdésekről, olyan érdekes esetek vessenek fel, amelyek élénk, tanulságos vitát váltanak ki. Azért, hogy segitsük a hallgatókat gondolataik rendezésében, az önálló gondolkodásban, jó, ha ilyen kérdéseket teszünk fel: mi, ho', miért, mi az oka, az Ön véleménye, mi készteti Önt, hogy azt higgye, milyen érvekkel tudja alátámasztani állitását, kérem, konkret példával szemléltesse nézetét stb. Az ilyen nyilt kérdések, melyekre nem lehet csak igennel vagy nemmel felelni, arra késztetik a hallgatókat, hogy jól átgondolt, megfontolt választ adjanak. Az ilyenszerü kérdésfelvetés hozzájárul a viták élénkitéséhez, az ismeretek tőzitéséhez, a vélemények szembeállitásához s végül, de nem utolsó sorban, a helyes nézetek leszögezéséhez. Ha valaki olyan helyzetbe kerül, hogy másokat is meg kell győznie véleményének helyességéről, azt nem teheti egyszerü kijelentésekkel, saját jegyzeteinek szimpla felolvasásával, hanem gondolkodnia kell és ismeretei felhasználásának segitségével olyan érveket kell felhoznia, hogy valamennyien megértsék és elfogadják állitását. Hasznos esemeserre, élénk vita kialakitása érdekében a propagandistának arra kell törekednie, hogy kérdései a felmerült problémák tisztázásához vezessenek. Innen adódik: a kérdéseket ugy kell megfogalmaznia, hogy a hallgató soha ne érezze sértve magát. Minden olyan kisérlet, mely egyik-másik hallgató „sarokbaszoritását", nevetségessé tételet célozza, kétségtelenül oda vezet, hogy az illető tanulmányi kör valamennyi tagja szolidarizál a megbántott hallgatóval s ezután a propagandista minden további erőfeszitése kudarcba fullad.

A megbeszélések szinvonala végső fokon a hallgatok politikai-ideologiai ismereteinek fokától, az előirt bibliográfia tanulmányozásától és megértésétol függ. Abban az esetben, ha a hallgatók alacsonyabb felkészültséggel rendelkeznek, a legjobb módszer az, ha az előadás után a kérdések tisztázását célzó rövid vitákat szervezünk. S ha ugy látjuk jónak, nem feltétlenül szükséges ebbe a vitába a kör valamennyi tagját bevonni, hanem kisebb csoportokat.

A jó propagandista keveset beszél a vitákon. Propagandista müvészete éppen abban rejlik, hogy megtalálja azokat a módszereket, amelyek minél több — ha lehet az összes — hallgatót bevonják a vitába. Bizonyos kérdések tisztázására, egyes tanulságok összegezésére jó, ha egyik-másik hallgatót kérjük fel. Ha az illetőnek nem sikerül megfelelően tisztáznia a problémát, adjunk másnak szót, addig, mig az összes kérdések tisztázódnak. Helytelen az a gyakorlat, hogy a kör egy-két tagja uralja a vitákat. Ha a viták élénkek és érdekesek, rendszerint sokan akarnak bekapcsolódni az eszmecserébe. Éppen az a propagandista feladata, hogy mindig annak adjon szót, akiről tudja, hogy érdemben szól hozzá a kérdéshez s a kivánt mederbe tereli a vita menetét. A felénkebb, hallgatagabb embereket ugy „kötelezzük" a vitában való részvételre, ha egyik-másik problémával kapcsolatosan ilyen kérdéseket intézünk hozzájuk: „egyetért az előző felszólalóval?". S ha az illető csak igennel vagy nemmel válaszol, akkor megkérdezzük: miért gondolja? Jónak bizonyult az a módszer is, hogy a hallgató, félénk hallgatókat a propagandista felkéri, összegezzék az elhangzottakat. Világosan kitünik tehát a propagandistának az a szerepe, hogy a megbeszélést irányitsa, bevonja a vitába az összes hallgatókat.

Gyakori jelenség, hogy a hallgatók elkalandoznak a főbb problémáktól. Ha érdekes, hasznos kérdések felvetéséről van szó — még akkor is, ha azok nem szerepelnek a megbeszélés vázlatában — jó, ha a propagandista lehetőséget nyujt azok megvitatására. Akkor azonban, ha szórszálhasogatásról, a kérdések bonyolultabbá tételéről van szó, a propagandistának feltétlenül közbe kell lépnie.

S még egy kérdésre szeretnem felhivni főleg a kevesebb tapasztalattal rendelkező propagandisták figyelmet. Gyakran megtörtenik, hogy a megbeszélés elején vagy később senki sem jelentkezik szólásra. Ilyen esetekben rendszerint az történik, hogy a propagandista kezd el beszélni, amikor az a veszély fenyeget, hogy a megbeszélést ujabb előadás helyettesiti. Ebben a vonatkozásban szeretnénk leszögezni, hogy a hallgatás sokszor hasznos lehet. Az emberek, amikor hallgatnak, gondolkodnak, hogy ugy mondjuk „döntésre" készülnek. Hogy a propagandista jól kihasználja a csendet, jobb, ha ő is csendben marad, miután ugy véli, hogy egy értelmes kérdéssel ujra felkeltheti a hallgatók érdeklődését, folytatódhat a vita. A gyakorlat igazolja, hogy a legtöbb esetben egy-két perc alatt megtörik a csend.

Attól függetlenül, hogy egyik-másik hallgató megpróbálta összesiteni a tanulságokat, feltétlenül szükséges, hogy a megbeszélés befejezésekent a propagandista ismételten hangsulyozza a legfontosabb kérdéseket, kiemelve azokat a tanulságokat, melyeket a hallgatók mindennapi gyakorlati tevékenységükben hasznosithatnak.

OLCEAN EUGEN,
a Megyei Pártkabinet igazgatója

SPORT • SPORT • SPORT

Helyi labdarúgó-bajnokságok

MUNICIPIUMI BAJNOKSÁG: A VIII. forduló eredményei: Iratos — Mureşul 0:1, Alunis — Indagrara 0:2, Tisa Nouă — Ság 1:3, Zimándköz — Arădeanca 1:5, Fakert — Motorul 1:3, Vladimirescu — Szépfalu 2:1, Villám — Fintinele 1:0. A táblázat:

Iratos	8	6	1	1	24:10 13
Mureşul	8	6	0	2	20:13 12
Zimándköz	8	5	1	2	18:17 11
V. Trikó	7	4	2	1	21:13 10
Motorul	8	4	2	2	17:10 10
Arădeanca	8	4	2	2	20:16 10
Indagrara	8	4	1	3	18:16 9
Szerszámg.	7	4	0	3	16: 8 8
Ság	8	4	0	4	19:12 8
Vladimirescu	8	4	0	4	16:13 8
Fintinele	8	4	0	4	11:14 8
Villám	8	2	3	3	6: 6 7
Tisa Nouă	8	3	1	4	9:17 7
Szépfalu	8	1	0	7	10:26 2
Alunis	8	1	0	7	13:31 2
Fakert	8	0	1	7	12:28 1

TERÜLETI BAJNOKSÁG: A legutóbbi forduló eredményei: Olari — Kovaszinc 3:0, Szentmárton — Tornya 4:1, Gurahonc — Szőlős 2:0, Kispereg — Soborsin 3:0, Victoria — Simánd 3:0, Lippai Mureşul II. — Sofronya 3:0. A táblázat:

Mureşul II.	7	7	0	0	21: 4	14
Gurahonc	8	6	1	1	22: 9	13
Victoria	7	5	1	1	28: 6	11
Szentmárton	7	5	0	2	15:10	10
Szőlős	8	4	1	3	18:15	9
Sofronya	8	3	1	4	25:18	7
Soborsin	7	3	1	4	17:15	7
Kispereg	6	3	1	2	12:13	7
Olari	7	2	2	3	12:13	6
Simánd	7	2	0	5	8:15	4
Kovaszinc	8	1	1	6	8:33	3
Tornya	8	1	0	7	8:28	2
Cap. Alexa	6	0	1	5	8:24	1

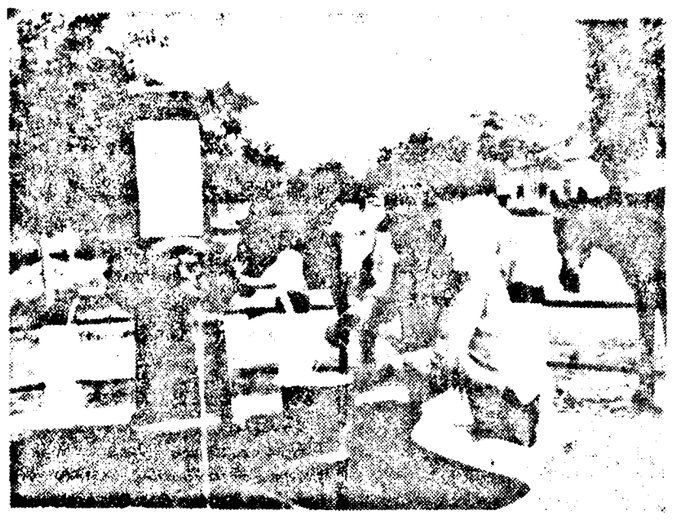

ITATÓ. (GORÓ GÁBOR felvétele)

INNEN-ONNAN

A Mezőgazdasági és Erdészeti Tudományok Akadémiájának keretében működő mezőgazdasági és erdészeti tájékoztató és dokumentációs központ szakemberei és a Gazdaságtudományi Akadémia gazdasági kibernetika tanszéken működő számitóközpont szakemberei korszerű adatfeldolgozási elektronikus rendszert dolgoztak ki. A rendszer, amely a Sirpi nevet viseli, minden tevékenységi területen használható román és idegen nyelven egyaránt.

☆

A Dolj megyei Cetate községben nagy hatásfokú vésztő állomást létesítettek. Innen fogják benépesíteni kecsegével a Vaskapu vizgyüjtő medencéjét. Az állomás szakembereinek, a rendelkezésükre álló medencék és speciális berendezések segítségével hazánkban első izben sikerült mesterséges uton tényészteniük kecsegét. Négy kiló ikrából 140 000 kecsegét nyertek, amiből 6000-et Ausztriába exportáltak.

★

Restaurálják Marosvásárhely XVII. században épült várát. Ujjáépitettek a masszív belső várfalakat, a vár hét bástyája közül négyet, s most a 62 méter magas harangtorony restaurálásán dolgoznak. A régi várban müvészeti és kulturális intézmények, muzeumok és könyvtárak kapnak helyet.

★

A Szilágysági Muzeum kutatói folytatják a régészeti ásatásokat a megyében feltárt római táborhelyen. A romlóti ásatások során formájukra és nagyságukra nézve szokatlan római épitkezés maradványaira bukkantak. Ezenkivül nagy mennyiségü hajdiszt, bronz- és arany hajtüket, érméket és kerámia tárgyakat találtak. A buciumi táborhelyen eddig ismeretlen római fegyvereket, bronz- és kerámia tárgyakat, egy női égetett agyagfejet — több mint valószinü, hogy egy istennőt ábrázol — fedeztek fel. Ugyanitt a dák és római kerámia mellett számos drágakövet és kameát tártak fel. A Szilágysági Muzeum gyüjteményében 67 drágakő és kámea található.

TUDÓSÍTÁSOK • PILLANATKÉPEK • BESZÁMOLÓK • FOTÓRIPORTOK • JEGYZETEK • HÍREK • ÚTLEÍRÁSOK • HUMOR

VL Magazin

A Hall-hatás és alkalmazásai

Az utóbbi két évtizedben a mérnökök és technikusok egyre többet foglalkoznak a galvanomágneses jelenségeknek a gyakorlatban való alkalmazásával. Ilyen galvanomágneses jelenségek az ugynevezett Hall-hatás és a rezisztencia és a rezisztencia változása mágneses ter hatására. Mindkettő mágneses térbe helyezett, áramátjárta vezetők vagy félvezetők viselkedésére vonatkozik.

A Hall-hatást még 1879-ben fedezte fel E. H. HALL, amerikai fizikus. Kisérletei során észrevette:

ha egy fémből vagy félvezetőből készült lemezt egyenáramu körbe kapcsolunk, és egyben mágneses térbe helyezzük, amelynek iránya a lemezre és az elektromos áram irányára merőleges, akkor a lemez két pontja között potenciálkülönbség keletkezik.

Ezt Hall-feszültségnek nevezzük. Ha fémlemezeket használunk, a feszültség nagyon kicsi és ezért rendkivül nehéz kimutatni. Félvezetők esetében értéke jól mérhető az elektromos mérőmüszerekkel. A Hall-feszültség mérése az egyik legfontosabb mérés, amellyel a félvezetők elektromos tulajdonságai megismerhetők. A félvezetőkkel és technikai alkalmazásukkal kapcsolatos kutatások alig ötven éve kezdődtek. Ezzel magyarázható, hogy a mult század második felében felfedezett Hall-hatás gyakorlati alkalmazása hosszu évtizedeket váratott magára.

Fizikába-kukkantó

Azt a megfelelő elektródákkal ellátott félvezető lemezt, amelyen a Hall-hatás a legkedvezőbben jelentkezik, **hallotronnak** nevezzük. A külföldi szakirodalomban más elnevezések is szerepelnek.

A nagy mozgékonyságu töltéshordozókat tartalmazó félvezető anyagok felfedezése uj gyakorlati alkalmazási lehetőségeket hozott, amelyek a Hall-hatáson alapszanak. Csak néhányat szeretnénk ezek közül megemliteni.

Mágneses tér mérése. Az eddig ismert eljárásokkal általában nehéz volt a mágneses tér pontos és gyors mérése. A Hall-hatáson alapuló mérés egyik előnye az, hogy nem torzitja el a mért mágneses teret és a megfelelő müszerek rendkivül egyszerüek. Nagy és kis mágneses terek mérésére egyaránt alkalmasak lehetnek. A kis mágneses tér mérésére szolgáló müszerek kisebb átalakitással **irányitókként** is felhasználhatók.

Árammérő. A Hall-hatáson alapuló árammérők nagy egyenáramok, valamint erős nagyfrekvenciás áramok mérésekor használhatók sikerrel. Nagy áramok mérése rendkivül fontos müszaki szempontból.

Teljesitménymérő. A hallotronok felhasználhatók egyenáramu és váltakozó áramu teljesitmények mérésére szolgáló müszerekben is. Három-, illetve többfázisu áramokat is mérhetünk ezekkel a müszerekkel. Szerkezetük és szabályozásuk roppant egyszerü, méreteik és sulyuk kisebb, mint az elektrodinamikus rendszerüeké.

Számitógépek elemei. A hallotronok elektromos jelek különféle átalakitására is felhasználhatók. Igy például alkalmazhatók két vagy több mennyiség összeszorzására. A szorzóáramkörök felépitése a gyakorlatban igen egyszerü.

Egyenirányito. A hallotronok alkalmazásával lehetővé válik kis váltakozó áramok könnyü egyenirányitása.

Hangvisszaadás. Magnetofonszalagon rögzitett hangfelvételek lejátszására sikerrel alkalmazzák a Hall-hatáson alapuló lejátszófejeket. Ezek a lejátszófejek mentesek a régebbi tipusu, indukciós fejek hátrányaitól. Azonos hosszuságu magnetofonszalagra legalább kétszer annyi hanganyag rögzithető, mint indukciós fej alkalmazása esetén, s ugyanakkor a hangvisszaadás minősége azonos marad.

Az utóbbi években a hiradástechnika és az automatizálás gyorsütemü fejlődése lehetővé tette a hallotronok fejlesztését. A hallotron, illetőleg a hallotronnál működő müszerek a kereskedelemben kapható gyártmányokká fejlődtek. Egyre több szakember foglalkozik a hallotronok előállitásával, tulajdonságaiknak tanulmányozásával, speciális felhasználásával.

A legujabb fizikai kutatások közt az elektrolitikus oldatokban jelentkező Hall-hatás tanulmányozására irányulnak. (Az elektrolitikus oldatok, a fémekhez, illetve a félvezetőkhöz hasonlóan vezetik az elektromos áramot.)

JUHÁSZ BÉLA

Modern Diogenész

Van nekem a pincémben egy 20 literes öcska hordóm. S van meg egy vidéki rokonom is, akinek viszont van néhány gyümölcsfája. Ezért ajánlottam neki, vigye el a pincémből a hordót, melyre nekem nincs szükségem, csak a helyet foglalja, gyüjtse össze benne a lehulló gyümölcsöt s főzzön abból pálinkát. Vidéki rokonom örült az ajánlatnak (megigérte, hogy én is kapok a pálinkából), de kérte: érdeklődjem meg a vasutnál, miként

Mai hordómese

lehetne a hordót elszállitani, mert gépkocsival sokba kerülne a szállitás (többe, mint a hordó értéke.) Beszéltem hát — telefonon — az Aradi Vasutállomás gyorsáru-szállitási raktárával (mesagerie). Ott azt mondták: ilyen nagyméretü tárgyat nem szállitanak és különben is rendelkezésük van, hogy magánosoktól csak élelmiszercsomagokat vegyenek át. De ajánlották: próbáljam meg a darab-áru raktárnál (Coletărie). Itt is elutasitottak, mondván: az üres hordó sulya tul kicsiny, ezért sem szállithatják el, egyébként a helység állomásán, ahol vidéki rokonom lakik, nincs darab-áru kirakodás. A raktár alkalmazottjának, aki ezt a felvilágositást adta, elmondtam, hogy a gyorsáru-raktár is elutasitott és kérem, adjon tanácsot, mit tegyek?

— Hát kérem, szabály az szabály, de van egy „kiskapu". Azt mondta, beszéljék „okosan" a vonatszerelvény főnökével, ő, saját szakállára elviheti a gyorsáruval.

Megköszöntem a tanácsot, de nem akartam ezt a görbe utat választani, vidéki rokonom pedig azt mondta, lemond a hordóról.

Bosszantott az ügy ilyetén alakulása (hiszen már szinte éreztem a finom házi pálinka izét, amit a hordóért igért a rokonom) s ezért igy döntöttem: beviszem a hordót az állomásra (a nagykapun!). Odarakom a gyorsáru-raktár elé a peronra, beleülök, s miként egy modern Diogenész elmélkedem a világ során, mindenekelőtt azon, hogy miként lehetne, „kiskapuk" nélkül, rugalmasabbá tenni a merev, bürokratikus szabályokat. Lehet, hogy a vasutállomás kereskedelmi osztályának tagjai is követik példámat — azaz ők is elmélkednek ezen — s igy közösen majd csak megtaláljuk a megoldást. Addig is ezuton közlöm rokonaimmal, barátaimmal, ismerőseimmel: ne keressenek és ne zavarjanak hordóbeli elmélkedésemben.

(szemes)

VÁZLATOK

A tartós házasságot a boldogság téglájából épitik.

☆

Mielőtt másokkal jóba lennék, szükséget érzem annak, hogy önmagammal legyek jóba.

☆

Ha csupán önmagadnak élsz, kiteszed magad mások megvetésének.

☆

A bőkezüségnek korlátai vannak, a zsugoriság azonban határtalan.

☆

Mi a különbség egy okos és egy ostoba ember között? Az egyik tudja, hogy mit nem tud, a másik pedig nem tudja, hogy mit tud.

☆

Ha vállaid fiatalok, ne támaszkodj másokra.

★

Érdemeidet ne a hizelkedők szavaiban keresd.

☆

Az ember jótulajdonságainak legszebb kerete: a szerénység.

☆

Ha mások fogyatékosságait kutatjuk, akarva-akaratlan a magunkét is felfedezzük.

☆

Egy óráig tartott, mig megmagyarázta nekem, miért nem tud egy pillanatnyi időt szakitani számomra.

ENRIC ROŞCOVICI

Közvetlen égitest-szomszédunk feltária titkait

A Lunahod-1 tapasztalataiból

A Pravda kommentálja a Lunahod—1 szovjet holdautomata munkáját. „Meggyőződéssel állithatjuk, hogy az Esők-tengerének övezetében a holdfelszin bazalt tipusu rétegekből áll" — irja. Ezt a következtetést lehetett levonni a holdjáró csaknem egyévi működéséből. Az emlitett időszakban a Lunahod—1 a felkutatott terület különböző pontjairól adatokat sugárzott a Földre a felszin fizikai és kémiai sajátosságairól. A talajvizsgálatokat a holdjáró Rifma elnevezésü automatája végezte.

A radioaktiv energiaforrással működő Rifma besugározta a holdközeteket, mire a kőzetek atomjainak elektronburka módosult, az atomok Röntgen-sugarakat bocsátottak ki. Ennek mérésével következtetni lehetett a kőzetek vegyi összetételére. A Rifma fő feladata az volt, hogy utközben figyelje a holdkőzetek aluminium-, kálcium-, kálium-, vas- stb. tartalmát.

Amint az ujság rámutat, a holdjáróval nyert adatok feldolgozása gazdag anyagot szolgáltat a holdkráterek és a holdkőzetek eredetének, valamint a különböző felszini képződmények korának a meghatározásához.

A Rifma automata egyidejüleg rendszeresen megfigyelte a kozmikus sugárzást. Az eszleléseknek igen érdekes momentuma volt az 1970. december 10-i, amikor a Rifma és a Föld mesterséges holdjai egyidejüleg robbanásszerü röntgensugárzást regisztráltak a Napról. Ha a napkitörés pillanatában emberek lettek volna a világürben, igen sulyos helyzetbe kerültek volna. Meg kell tehát szervezni a Nap állandó megfigyelését a Holdról — irja befejezésül a Pravda.

Mit rejt a Várdomb?

Röviden ismertetve Kiszerind multját, ezelőtt egy évvel a Vörös Lobogóban megemlitettem a Várdombot is. A hagyomány szerint itt volt a falu középkori erőssége, a lakosság menedékhelye gyakori veszélyek idején. Hektárnyi kiterjedésü, 4—5 méter magas domb ez, mely szerényen simul a Fekete-Körös déli gátjához. A folyó hajdan teljesen körülfolyta, amit igazolnak a ma is meglévő holt medrek. Elfogadható ez középkori várnak, hisz a földmunkák során elő-

került falmaradványok is erre utalnak. Nem ujdonság erre a középkori rom.

A Körös azonban, ugy látszik, egyebet is akart az embereknek mutatni. És mutatott is: sokkal ősibb civilizáció emlékeit hozta felszinre. A tavalyi árvizkor leharapott egy darabot a martból, a várdomb sarkán. Nem tudom, mit sodorhatott el, de hagyott itt egy s mást mutatónak.

Nemrégiben arra jártamban elképedve vettem észre Pop Gheorghe gátőr keritésére akasztva egy magasfülü dák agyagedényt. Megmutatta a medernek azt a részét, ahol elakadva találta. Keresgélni kezdtem, s a viz alól sulyos dák-szarmata őrlőkő, vastag égetett agyag fürdőkád darabjai kerültek elő a hozzávaló, ugyancsak agyag vizvezetékkel. A mart szakadékában méternyi mélyen égetőkemence alját bukkantam. Ezek a tárgyak most a Satul Nou-i állandó kiállitás dák részlegének féltve őrzött kincsei.

Szemközt, déli irányban, 200 méternyire egy dombháton nagy mennyiségü kerámia áruikodott.

A felsoroltak alapján merem feltételezni, hogy e helyen a középkorban már dák erőd romjaira épitettek. A dák erőd itteni létének oka igen kézenfekvő, ha tekintetbe vesszük, hogy alig 3 kilométerre nyugaton észak-dél irányában Tamásda és Ágya között huzódott az Augustus Octavianus idején megvont árok, a római limes. Maradványait ma a néphagyomány „Ördög árka" néven ismeri. A római veszéllyel szemben kellett tehát a limes közelében a védelmi erőd.

Mit rejthet még ez a domb? Remélem, hogy a megyei muzeum sem várja meg, amig a Körös vize elvégzi a feltárást a maga módján, vagy, amig a közelben dolgozó erőgépek betemetik a holt medreket.

MOLNÁR JÁNOS

A budapesti Müegyetemen atomreaktort épitenek, kutatási célokra. Képünkön a reaktor külső épülete látható.

Aforizmák

Megoldás: Az Aforizmák (15) megfejtése: Vizszintes: 1. ...aki megbocsájtja a gaztettet; 40. ...elnkossá válik; függőleges: 31. ...sas, amely olyan buta, mint a liba.

☆

Az október 15-i lapszámunkban közölt Aforizmák (15) helyes megfejtőinek névsora: Áron Lili, Álda Anna-Mária, Boldis József, Czibrik Ibolya, Engel Ottilia, Götz László, Györkös Lajos, Hajós Izabella, Hajas István, Horváth Barbara, Huszágh Anna, Láng István, Marton Erzsébet, Markó Henrietta, Major Ria, Mészáros Jenő, Mutnyánszky Józsefné, Mucsi József, Örfi Erzsébet, Péchy Gizella, Prohászka István, Szobolai Ferenc, Szeredi Gáborné, Toduţa Irén, Weiss Zsófia, Weisz Zsuzsa (Arad), Dunay Ferenc (Iratos), Gagyi-Pálffy Teréz (Kisiratos).

Viz a Holdon?

Houstonban rendkivül érdekes felfedezést jelentettek be, amely valószinüleg választ ad arra a kérdésre, van-e viz a Holdon, vagy nincs. Az Apollo—12 és Apollo—14 ürhajók legénysége által a Hold felületén hagyott készülékek a Fra Mauro kráter közelében a földi gejzirekhez hasonló olyan gázkitörést észleltek, amelynek tartalma 99 százalékban vizgőz volt. A kitörés mintegy 12 órán át tartott és jellemző, hogy ugyanakkor a készülékek kisebb szeizmikus mozgásokat is feljegyeztek.

John Freeman, a Ricei Egyetem professzora, aki egy sajtóértekezleten jelentette be ezt a nagy jelentőségü felfedezést, hozzátüzte, hogy a „holdbéli gejzirt" ez év március 7-én észlelték. Ugyanakkor megállapitották, hogy a gázok mintegy 15 négyzetkilométernyi területen terjedtek szét. A márciustól eltelt időszakban — mondotta a tudós — ellenőrizni kellett a két készülék adatait, minthogy fennállt annak a lehetősége is, hogy a vizgőz az Apollo—14-küldetés folyamán a modulnak a Hold felületén hagyott leszállási részlegére felszerelt egyik tartályból származik. Az ismételt elemzések arra a következtetésre vezettek, hogy a „gejzir" nincs összefüggésben sem a tartályokkal, sem a becsapódó meteoritekkel.

A színház

Aki mostanában látta a szinházat, örömmel állapithatja meg, hogy valósággal megszépült. Hatásos az oszlopsor két féle árnyalatu festése. Ki hinné, hogy alig egy évtizeddel ezelőtt másutt volt a főbejárat és a mai formája ennek a nagy multu kulturintézménynek már a negyedik alakja.

1874-ben nyilt meg. 1883-ban tüz pusztitotta el. (Ehhez — engedtessék meg ennyi szubjektivitás — családi emlékem füződik. Nagyapam, mint önkéntes tüzoltó, részt vett az oltásban.) Az ujjáépitést a város Halmay Andor épitészre bizta. Sokan emlékeznek még a szinház mennyezetképeire: Lotz Károly kartonjai alapján, Györgyössy Rudolf festette. És hogy megcsodáltuk gyermekkorunkban a páholyokat tartó mitologikus szoboralakokat! Hogy vártuk a reklámokkal telefestett vasfüggöny felemelkedését. S milyen különös volt a „világot jelentő deszkak" káprázatos varázslata. Mennyire elbüvölt mindnyájunkat a meséből és álomból szőtt ragyogás, a rivaldafény és a szines reflektorok. És hogy lestük a kiskapunál a kedvenc szineszeket. (Hova is sodorta az élet a régi komédiásokat?)

És bizonyára sokan emlékeznek meg a Városi kávéházra, vagy későbbi nevén, a Palace-ra. Na meg a sörözőre. Egy időben a népmüvészeti iskola is itt működött. És közel két évtizedig a Muzeum is a szinházépületben volt.

A tér felőli bejáratnál pedig — oh draga gyermekkor, a mesék birodalma — a játékokkal megrakott „szinházi versenybazár" volt. És bizonyára mások is szivesen elkerülték a temetkezési vállalat

Aradi séták

komor kirakatait. Egyébként, a tér felől kellemes hangu órája volt a szinháznak.

1924-ben ujabb tüz tört ki itt. De másfél évtizeddel ezelőtt egy hatalmas tüzvész, szinte teljesen elpusztitotta városunk eme büszkeségét. Az ujjáépitéskor kapta a mai, impozáns folyosóval bővitett küsejét. Külön kamaraszinpad, az ugynevezett Studió-terem is épült. 1948 óta uj, változatosan érdekes fejezete kezdődött az aradi szinháznak.

Nagy kincse városunk kultureletének a szinház- és filmtörténeti muzeum. Alapitója, szervezője, lelkes dolgozója, Iosif Sîrbu, 1946-ban kezdett hozzá a szinházi emlékek gyüjtéséhez. 1949-ben, máig is emlékezetes kiállitást rendezett. Azóta hatalmas gyüjteménnyé fejlődött az állandó kiállitás.

A sétáló elmerenghet a régi szinház fennmaradt emlékein. Az üvegtárlókban ezernyi tárgy. A falakon képek, falragaszok, hajdanvolt forró szinházi esték megfakult emlékei. Elmélazhatunk Liszt aradi zongoráját nézegetve és a hazai drámairodalom jeleseinek aradi vonatkozásait tanulmányozva.

Szinlapok, szerepkönyvek, megfakult levelek. Milyen mulandó is a szinészi alakitás... A film talán rögzithetné egy-egy nagy müvész nagy szerepeit, kirobannó sikerü alakitását. S ilyenkor felvetődik a magányos sétálóban az a gondolat, hogy mennyi elfeledett emlék lappanghat még magánosoknál, olvasmi, aminek itt volna a helye.

A megszépült szinház egyik nagy, értékes emléke városunk kulturhistóriájának. Élete nem állt meg, hanem elevenen lüktet ma is. A közmüveltséget, a haladást, a szép emberséget szolgálja.

FICZAY DÉNES

ŐSZ.

(Ifj. HOLCZ FERENC felvétele)

NEMZETKÖZI ÉLET

Zsenminzsibao

Az egész világ népeinek győzelme

PEKING. (Agerpres).

A Zsenminzsibao október 28-i, csütörtöki vezércikkében rámutat, hogy az ENSZ-közgyülés döntő többsége megszavazta a 23 ország csoportja által előterjesztett határozattervezetet és helyreállitotta a Kinai NK törvényes jogait az Egyesült Nemzetek Szervezetében. Ez — hangsulyozza a lap — az Egyesült Nemzetek minden igazságszerető tagállamának a győzelme, az egész világ népeinek a győzelme.

Hosszu éveken át, számos baráti ország fáradhatatlan erőfeszitéseket tett Kina törvényes ENSZ-jogainak helyreállitására — mutat rá a lap — majd igy folytatja: „Az ENSZ-közgyülés mostani ülésszakán a 23 ország — Albánia, Algéria, Burma, Ceylon, Kuba, Egyenlitői Guinea, Guinea, Irak, Mali, Mauritánia, Nepál, Pakisztán, Yemen Demokratikus Népi Köztársasága, Kongó Népköztársaság, Románia, Sierra Leone, Szomália, Szudán, Sziria, Tanzánia Egyesült Köztársasága, Yemen Arab Köztársaság, Jugoszlávia és Zambia, valamint más baráti országok határozottan sikraszálltak az igazságért és az elvszerüségért, értékes támogatást nyujtva országunknak".

Őszinte köszönetet mondunk mindazoknak a kormányoknak és népeknek, amelyek e harcban az igazság oldalára álltak — irja a Zsenminzsibao, majd igy folytatja: a közgyülési szavazás hiven tükrözi a reális helyzetet és a kinai néppel való barátság egyetemes érzelmeit — ezt a történelmi irányzatot, amelyet a világon semmilyen erő nem képes féken tartani.

Kina az Egyesült Nemzetek egyik alapitó tagja. Miután a kinai nép felszámolta Csang Kaj-sek reakciós uralmát és 1949-ben megalapitotta a Kinai Népköztársaságot, természetes, hogy a Kinai NK kormánya, Kina egyedüli reprezentativ kormánya elfoglalja jog szerinti helyét az Egyesült Nemzetekben.

Emlékeztetve arra, hogy az Egyesült Államok több kisérletet tett arra, hogy megtartsa az Egyesült Nemzetekben a csangkajsekista megbizottakat, a cikk leszögezi, hogy ezek a kisérletek csődöt mondtak.

Bár a tajpei rezsim képviselői kivonultak az ENSZ-ből, továbbra is erőszakkal megszállás alatt tartják Tajvant — mutat rá a Zsenminzsibao. A lap befejezésül hangsulyozza, hogy a kinai nép egyetlen pillanatra sem szünteti be harcát a „két Kina" létezésére vagy az „egy Kina, egy Tajvan" létezésére vonatkozó tervek ellen. A kinai nép el van szánva arra, hogy felszabaditja Tajvan szent területét.

Az I. L. Caragiale Nemzeti Színház sikeres vendégjátéka a Szovjetunióban

A Pravda cikket közöl a bucureşti-i I. L. Caragiale Nemzeti Szinház szovjetuniobeli vendegjátékáról. A cikk szerzője, L. Szolnceva ismerteti az olvasókkal hazánk első szinházának tevékenységét, s hangsulyozza a hazai kultura egészében betöltött szerepét. Az I. L. Caragiale Nemzeti Szinház — irja — nemcsak a legjobb realista hagyományok hü folytatója, hanem a jelenkori szinmüirodalom egyik megszólaltatója is. Arra törekszik, hogy sajátos, eredeti szint hozzon az egyetemes szinmüvészetbe.

A Pravda krónikása az együttes nemzetközi sikereiről irva, külön méltatja A faragatlanok előadását, amellyel a szinház megnyerte a velencei Goldoni-fesztivál első diját. Méltatja a szerző Gogol Revizorjának előadását is, amely véleménye szerint a komikus helyzetek ragyogó kiaknázásával és a különböző tipusok pontos körvonalazásával tünt ki.

Elismeréssel szól a szerző Tudor Musatescu Vasile Alecsandri nyomán irt Coana Chirita cimü darabjának előadásáról, s rámutat, hogy Horea Popescu rendező eredeti módon tágitotta ki a darab komikumát a gazdagon használt népi és folklórelemekkel. A szovjet nézők kiváló előadást láttak — irja a szerző.

Szép sikert aratott Paul Everac Camera de alături cimü szindarabjának előadása is, amelyet Ion Cojar rendezett.

Az I. L. Caragiale Nemzeti Szinház két előadásán tehetséges együttessel ismerkedtünk meg, amely az állandó keresés utját járja, s amelynek alkotó erőfeszitései nem idegenek számunkra — irja befejezésül Szolnceva.

A Doina művészegyüttes díszelőadása Pekingben

PEKING. — Ion Gălăteanu, az Agerpres tudósitója közli:

A román hadsereg Doina együttese csütörtök este diszelőadással fejezte be vendégszereplését a Kinai NK-ban.

Az előadáson megjelent Csu Enlaj, a Kinai KP KB Politbürója Állandó Bizottságának tagja, az Államtanács elnöke, Li Szien-nien, a Kinai KP KB Politbürójának tagja, az Államtanács alelnöke, Jao Uen-juan, a Kinai KP KB Politbürójának tagja, Jeh Csen-in, a Kinai KP KB Politbürójának tagja, a Kinai KP KB katonai bizottságának alelnöke, Csi Den-kuej, a Kinai KP KB Politbürójának pottagja, Li Da-sin, a Kinai KP KB Politbürójának póttagja, a Kinai Felszabaditó Néphadsereg Politikai Főigazgatóságának vezetője, Csi Pin-fej ideiglenes külügyminiszter és más kinai hivatalos személyek. Ott volt Norodom Szianuk herceg, kambodzsai államfő, a KNEF elnöke, Penn Nouth, a királyi nemzeti egységkormány miniszterelnöke. Jelen volt Aurel Duma, Románia kinai nagykövete és a nagykövetség több tagja.

A jelenlévők élénk tapssal jutalmazták a szép előadást.

Az előadás végén Csu En-laj elnök és a többi kinai hivatalos személy, valamint Norodom Szianuk felmentek a szinpadra és személyesen gratuláltak az együttesnek a román nép életéből, munkájából és harcából ihletett táncok és dalok nagyszerü előadásáért.

A román müvészeknek virágcsokrokat nyujtottak át.

A román együttes előadásával kapcsolatban Jao Uen-juan elvtárs a következő nyilatkozatot adta az Agerpres tudósitójának: „Melegen gratulálok a Doina müvészegyüttes tagjainak az előadásért. Az előadás rendkivül sikerült, árad belőle a hősiesség és az optimizmus. Szemléletesen tükrözi a román nép hősi harcainak történetét és azt a szorgalmas munkát, amelyet a román nép a Román Kommunista Párt vezetésével, élen Nicolae Ceauşescu elvtárssal, kifejt a szocializmus épitésében.

A román müvészek kitünően adtak elő kinai dalokat és táncokat is.

Kivánjuk, hogy állandóan fejlődjön Kina és Románia népének harcos barátsága. Kivánjuk az együttesben részt vevő minden elvtársnak, valamint a romániai müvészeti dolgozóknak, hogy a kultura frontján mind nagyobb mértékben járuljanak hozzá a szocialista forradalom és épités hazai ügyéhez, járuljanak hozzá még nagyobb mértékben a haza megvédéséhez, mint ahogy azt a hős Ecaterina Teodoroiu tette, állitsanak mindent a nép függetlensége és szabadsága ügyének szolgálatába, legyenek méltók azokhoz a hősökhöz, akik az imperializmus és a fasizmus elleni harcban áldozták fel életüket".

Leonyid Brezsnyev látogatást tett a párizsi V. I. Lenin múzeum–lakásban

Leonyid Brezsnyev, az SZKP KB főtitkára látogatást tett a párizsi V. I. Lenin muzeum-lakásban. A muzeum-lakást a Francia Kommunista Párt és az SZKP KB mellett müködő Marxizmus-Leninizmus Intézet rendezte be abban a házban, amelyben Lenin 1909 és 1912 között lakott. Leonyid Brezsnyevet Georges Marchais, az FKP helyettes főtitkára és az FKP Politbürójának több tagja fogadta.

Fidel Castro és Alekszej Koszigin véleménycserét folytatott

Fidel Castro, a Kubai Kommunista Párt KB első titkára, kubai miniszterelnök és Alekszej Koszigin, az SZKP KB Politbürójának tagja, szovjet miniszterelnök véleménycserét folytatott a havannai Forradalom Palotájában a kétoldalu együttmüködés fejlesztéséről és közös érdekü nemzetközi kérdésekről — jelenti a TASZSZ.

Havannában ugyanaznap nagygyülést tartottak. Beszédet mondott Alekszej Koszigin és Fidel Castro.

Josip Broz Tito látogatása az USA-ban

Csütörtökön megkezdődött Joszip Broz Tito jugoszláv elnök Egyesült Államok-beli hivatalos látogatásának programja.

A fogadási ceremónia után a Fehér Házban megbeszélésre került sor Richard Nixon amerikai elnök és a jugoszláv elnök között. Párhuzamosan folynak a jugoszláv és az amerikai megbizottak tárgyalásai politikai, gazdasági és tudományos kérdésekről. A megbeszélések a kétoldalu kapcsolatok egészére, a kétoldalu együttmüködés fejlesztési lehetőségeire és különböző időszerü nemzetközi problémákra vonatkoznak.

U Thant üzenete Indira Gandhihoz és Yahia Khanhoz

New Yorkban közzé tették U Thant ENSZ-főtitkár október 20-i üzenetét Indira Gandhi indiai miniszterelnökhöz és Yahia Khan pakisztáni elnökhöz a két ország határán kirobbant incidensekkel kapcsolatban „Ebben a potenciálisan rendkivül veszélyes helyzetben kötelességem főtitkári minőségemben minden tőlem telhetőt megtenni a két közvetlenül érdekelt kormány támogatásáért, hogy el lehessen kerülni a helyzet olyan alakulását, amely katasztrófához vezetne. Éppen ezért közlöm, hogy bármikor kész vagyok mindkét fél rendelkezésére állni, amennyiben Önök ugy vélik, hogy ez hasznos lenne".

Válaszában Yahia Khan, Pakisztán elnöke üdvözölte a kezdeményezést és kérte az ENSZ főtitkárát, látogasson el mindkét ország fővárosába. A pakisztáni elnök állást foglalt amellett, hogy mindkét fél csapatait közösen megállapitott „biztonsági" távolságra vonják vissza a határvonaltól és javasolta, hogy a határon összevont csapatokat ENSZ-megfigyelők ellenőrzése alatt vonják vissza.

Az ausztriai hivatalos látogatáson lévő Indira Gandhi indiai miniszterelnök az osztrák hirügynökségnek (APA) adott interjujában kijelentette, nincs semmi kifogása az ellen, hogy az ENSZ-főtitkár látogatást tegyen Indiában. Az indiai miniszterelnök azonban emlékeztetett arra, hogy kormányának álláspontja szerint a válságot csak egy olyan politikai megoldással lehet rendezni, amely elfogadható Kelet-Bengália számára.

Közlemény Henry Kissinger pekingi látogatásáról

Az Uj Kina hirügynökség az alábbi közleményt továbbitja Henry Kissinger pekingi látogatásáról: „Csu En-laj, az Államtanács elnöke és Henry Kissinger, Nixon elnök nemzetbiztonsági tanácsosa október 20 és 26 között megbeszélést folytatott a Nixon elnök kinai látogatásával kapcsolatos konkrét megállapodásokról. Az előkészületek menete jó. A közeljövőben valószinüleg ujabb közleményt adnak ki Nixon elnök kinai látogatásáról".

Feszült társadalmi légkör Spanyolországban

A számos iparágban kirobbant sztrájk, majd a munkáltatók és a hatóságok azonnali és heves ellentámadása következtében Spanyolország társadalmi légköre ezen az őszön a megszokottnál is feszültebb.

A sztrájkmozgalmakat a munkásosztály életkörülményeinek további romlása, végső soron a spanyol gazdaság sulyos helyzete idézte elő. A hivatalos adatok szerint, rövid nyugalmi időszak után, az infláció ismét érezteti hatását a gazdasági életben. Miközben a bérek a régi szinten maradtak, az árak gyors iramban emelkednek (az elmult kilenc hónapban bizonyos termékek 5,24 százalékkal drágultak, mig a különféle szolgáltatások terén a drágulás 10 és 70 százalék között mozog), ami sulyosan kihat a vásárlóerőre, következésképpen a dolgozók életszinvonalára. A gazdasági tevékenység lanyhulása miatt nagyszámu munkást bocsátottak el, s ez tovább növelte a munkanélküliek számát (ez év első felében 240 ezer személyt bocsátottak el állásából). Ugyanakkor a turisztikai ipar is gyengébb eredményeket ért el az idén, mint más években, ami szintén kihatott a munkaerő foglalkoztatására.

A sztrájkmegmozdulások inditékai változatlanul a régiek: harc az élet gyors drágulása ellen, harc a politikai jogokért és azért a jogért, hogy a dolgozóknak nagyobb beleszólása legyen a termelésbe — állapitja meg a UPI.

KOMMENTÁR

Az elmult évekhez hasonlóan a „vészjelet" most is az asturiai bányászok adták le. Közismert tény, hogy 1961 óta állandóan csökkent a szénkitermelés, s a bányákat egymásután zárták be azzal az ürüggyel, hogy nem kifizetődőek, vagy hogy kimerültek a tartalékok. Az Országos Ipari Intézet — az egyik állami társaság —, hogy megmentse a magántársaságokat a csődtől, 1967-ben megkezdte a tönkrement bányák és tárnák átvételét. De az 1970-ben megalakult Országos Széntársaság (HUNOSA) egyre sulyosabb problémákba ütközött, lezárt több kitermelést, elbocsátotta a bányászokat, egyszóval nem tudta megvalósitani a kitermelések korszerüsitési terveit. Egy nemrég közzétett statisztikából az alábbiak tünnek ki: abban a 32 államositott kitermelésben, amelyben 26 ezer bányász dolgozik, egyetlen év alatt 15 ezer munkabaleset fordul elő, s ebből 11 ezer időleges munkaképtelenséget okoz.

Az élet- és munkakörülményeik javitását követelő asturiai bányászoknak a hatóságok megtorlásokkal válaszoltak. Ahelyett, hogy tárgyalni kezdtek volna velük a követelések kielégitéséről, lock-out-hoz (tömeges elbocsátás) folyamodtak.

Sokat elárul a spanyolországi politikai és társadalmi helyzetről a barcelonai Seat gépkocsigyár munkásainak sztrájkja is. A gyár, amely Európában a nyolcadik helyen áll az autógyártásban, szintén állami vállalat, akárcsak az asturiai bányák.

Asturiában lock-out-tal válaszoltak a hatóságok, a Seat-nál a rendőrség behatolt az üzembe és tüzet nyitott a sztrájkolókra. Ez már nagy tiltakozást keltett. Egész Barcelonában, az ország legnagyobb iparközpontjában szolidaritási sztrájkok robbantak ki. Ezenkivül több tiltakozó tüntetésre került sor, a helybeli jogi fakultás tanárai és diákjai pedig szintén sztrájkba léptek.

A legutóbbi hirek szerint a kataloniai munkások ujabb akciókra készülnek. A UPI madridi tudósitója azt jelentette, hogy több illegális ellenzéki szervezet titkos összejövetelen elhatározta, hogy 24 órás általános sztrájkot szervez Barcelonában. A tudósitó szerint általános sztrájk esetén olyan sulyos helyzet állhat elő, mint 1962-ben, amikor 165 ezer asturiai bányász egy hónapig megtagadta a munkát.

I. SOCACIU

LEGÚJABB SPORT

A Steaua Sportklub vezetőségi ülésén megtárgyalta Gh. Tătaru labdarugó ügyét, aki indokolatlanul megtagadta a részvételt a Kupagyőztesek Kupája keretében sorra került FC Barcelona—Steaua mérkőzésen. A klub vezetősége ugy döntött, hogy 1971. december 31-ig felfüggeszti Gh. Tătaru játékjogát mind a belföldi, mind a nemzetközi mérkőzéseken.

A londoni Wembley pályán csütörtökön Ilie Năstase ragyogó győzelmet aratott: az open verseny negyeddöntőjében, mindössze 70 perc alatt, elütötte a továbbjutástól az ausztrál John Newcombe-ot, a wimbledoni torna többszörös nyertesét, a világ egyik legkiválóbb teniszezőjét. Năstase az első szettet 9—7-re, a másodikat 6—2-re nyerte meg, s ezzel bejutott az elődöntőbe.

Kolozsváron csütörtökön a Kárpáti-kupával dijazott nemzetközi női kézilabda-versenyen hazánk csapata harmadik győzelmét aratta: 13:11 (6:5) arányban legyőzte Jugoszlávia csapatát. Más eredmények: Németh DK — Hollandia 19:8 (10:5); Magyarország — Szovjetunió 13:9 (6:6). Péntek pihenőnap. Szombaton a Jugoszlávia — Hollandia, a Német DK — Szovjetunió és a Románia — Magyarország mérkőzésre kerül sor.

Jevgenyij Jelsov, a TASZSZ Buenos Aires-i tudósitója több nyilatkozatot kért nagy sakkmesterektől, akik jelen voltak Robert Fischer és Tigran Petroszján nagymesterek mérkőzésénél, amely, mint ismeretes, az amerikai nagymester 6,5—2,5 arányu győzelmével végződött.

Számitottam arra, hogy Fischer nyer, de nem gondoltam két pontnál nagyobb különbségre — jelentette ki R. Byrne amerikai nagymester. Petroszján elhibázta esélyeit az első és a harmadik játszmában. A nyolcadikban jól játszott, de a végjátéknál nem volt elég erős. Fischer gyengén játszott a második és az ötödik játszmában és véleményem szerint a legjobb volt a hetedik játszmában. Szpasszkij ellen azonban Fischer nagyobb nehézségekbe fog ütközni, mert a világbajnok könnyen elviseli a vereségeket, ha pedig előnyt szerez, jól tudja azt hasznositani.

Véleményem szerint a Buenos Aires-i mérkőzés nem folyt le olyan szinten, amilyent a két nagymestertől vártam — mondotta az argentinai H. Pilnik. Petroszjánra, akit rendkivül értékes játékosnak tekintettem, nem lehetett ráismerni — jelentette ki Najdorf nagymester. Feltételezem, hogy a volt világbajnok az idegfeszültség miatt játszott képességein alul. Egyébként Fischer sem tündökölt különösen.

Az első öt játszmában Fischer nem volt formában, csak a hatodiktól kezdett jól játszani. Mikor kedvező a helyzete, bátran, sőt kockázatosan játszik. A mérkőzés szinvonala jó volt — jegyzi meg I. Turovel, a Washington Post sakkrovatának vezetője.

A győztes véleményét nem tudhattam meg — irja a TASZSZ tudósitója. A fotoriporterek néhány percre feltartóztatták, de aztán eltávozott, anélkül, hogy válaszolt volna kérdéseinkre. Petroszján kijelentette, hogy a hatodik játszmától kezdve nem tudott koncentrálni és gyengén játszott, de nem tudja mi okozhatta ezt.

A nemzetközi sajtóügynökségek részletesen kommentálják a labdarugó Európa-bajnokság keretében szerda este lejátszott mérkőzéseket. A Csehszlovákia—Wales mérkőzésről, amely Prágában a vendéglátó csapat 1:0 arányu győzelmével végződött, megjegyzik, hogy a játék technikai szinvonala közepes volt. A csehszlovák csapat állandóan fölényben volt, de nem tudta érvényesiteni a kedvező helyzeteket. A játékosok közül kiemelik Taborskyt, Dobiast, Pollakot és Kunat, a mérkőzés egyetlen góljának szerzőjét. A UPI hangsulyozza a csehszlovák csapat kitünő erőnlétét. A Sevillaban Spanyolországgal 0:0 arányu döntetlent elért szovjet csapaton kivül már a bajnokság negyeddöntőjébe bejutottnak tekinthető Jugoszlávia, Olaszország és Magyarország csapata. Csehszlovákia csapata, noha még veretlen, nem lehet biztos a továbbjutásban — irja a Reuter kommentátora, mert Románia csapata még két mérkőzést játszik hazai pályán (Csehszlovákia és Wales ellen) és okozhat meglepetést.

LEGFRISSEBB HÍREINK

ALKOHOLSZONDÁT SZERELT A HONDA CÉG egy gépkocsi kormányára. A szonda érzékeli a kilélegzett alkoholgőzt és leállitja a motort. Az ujitást bemutatják az október 29-én megnyiló tokiói gépkocsikiállitáson.

SZERDÁN A NYUGAT-BERLINI rendőrség letartóztatta Werner Best volt Gestapo-főtisztviselőt. Best 1939 szeptembere és 1940 juniusa között 11 083 ember kivégzését rendelte el. Bestet 1948-ban egy dán biróság halálra itélte, de bizonyos idő után kegyelmet kapott.

BRIAN FAULKNER észak-irországi miniszterelnök szerdán államminiszterré nevezte ki Gerard Newst, a katolikus közösség tagját. Ő az egyedüli katolikus miniszter a Faulkner-kormányban.

ERŐS FÖLDRENGÉS volt a Csendes-óceán déli részén elterülő Uj-Hebridákon — jelentette az USA országos szeizmikus központja. A földrengés jelentős anyagi károkat okozott.

ABDALLAH SZALAH, Jordánia külügyminisztere Damaszkuszban megbeszélést folytatott Abdel Hlim Khaddammal, Sziria külügyminiszterével. A Reuter szerint a tárgyalások homlokterében a két ország közötti diplomáciai kapcsolatok ujrafelvételének kérdése állt. Mint ismeretes, a jordániai—sziriai diplomáciai kapcsolatok a juliusi határincidensek nyomán szakadtak meg.

Belfastban hivatalosan közölték, hogy 1969 nyarától az észak-irországi incidensek következtében 135 személy halt meg.

CSÜTÖRTÖK REGGEL TÜZ ÜTÖTT KI a kairói Operában — jelenti a MEN hirügynökség. A tüz gyorsan terjedt és csakhamar az egész épület lángokban állt. Kivezényelték az egész kairói tüzoltóságot. A tüzvész okait egyelőre nem sikerült megállapitani.

A kairói Opera épitését 1869-ben fejezték be.

A paraguayi katonai rendszer ismét ostromállapotot rendelt el a fővárosban, valamint Itapua és Alto Parana központi megyékben — jelenti a Prensa Latina. Paraguayban egyébként az 1954-es államcsiny óta az ostromállapot ugyszólván állandó.

ENRIQUO PEREZ OLIVARES venezuelai közoktatásügyi miniszter bejelentette, hogy a kormány a legutóbbi incidensek miatt november 3-ig bezáratja az összes középiskolákat. Mint ismeretes, a hét folyamán, több összetüzés volt a tanulók és a rendőrség között, a rendőrök egy tanulót megöltek többet megsebesitettek.

A KANADAI LÉGIERŐ egy Németország SZK-ban állomásozó Starfighter tipusu repülőgépe szerdán Saarbrucken közelében lezuhant. A legénység ejtőernyővel megmenekült.

AMINT A TASZSZ HIRÜGYNÖKSÉG KÖZLI, Leonyid Brezsnyev, az SZKP KB főtitkára október végén baráti látogatást tesz a Német Demokratikus Köztársaságban.

ANWAR SZADAT egyiptomi és Moamer El Geddafi libiai államelnök véleménycserét folytat Tripoliban a közel-keleti helyzet alakulásáról.

A DÉL-VIETNAMI IDEIGLENES FORRADALMI KORMÁNY és a Nemzeti Felszabaditási Front helyi szervei ugy határoztak, hogy több mint 100 millió piasztert forditanak a Trung Bo tartományi partvidéki lakosság megsegitésére. Mint ismeretes az emlitett dél-vietnami tartományban több napon át a Hester orkán pusztitott.

TÖBB MILLIÓ ÉVES emlős maradványaira bukkant a Kyotoi Egyetem kutatócsoportja a Himalája hegylánc lábánál. A kutatók véleménye szerint egy eddig ismeretlen emlősfajtáról van szó.

Vörös Lobogó szerkesztőséget Republicii ut 81. szám. Telefon 124 14, 116-92, 130-87, 151-67, 146-74. Kiadóhivatali 128-34. Nyomdai 120-77. Tip. Arad.

40 168